

BIULETYN

CENTRALNEJ RADY ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

1969

Warszawa, dnia 10 stycznia 1969 r.

Nr 2

SPIS TREŚCI

Dział B

Poz. 16	— rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 1968 r. w sprawie najniższej podstawy wymiaru renty z tytułu wypadku przy pracy oraz przyjmowania do podstawy wymiaru zarobków zryczałtowanych	22
„ 17	— rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 1968 r. w sprawie inwalidzkiej renty wyrównawczej	22
„ 18	— rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 17 września 1968 r. w sprawie świadczeń rentowych dla repatriantów	24
„ 19	— uchwała Nr 294 Rady Ministrów z dnia 23 września 1968 r. w sprawie fundowanych stypendiów doktoranckich	25
„ 20	— uchwała Nr 301 Rady Ministrów z dnia 9 października 1968 r. w sprawie ulg w spłacie kredytów zaciągniętych przez nauczycieli w latach 1956—1967 na budowę domów (mieszkań) na terenie wsi oraz osiedli i miast nie liczących więcej niż 2000 mieszkańców	28
„ 21	— rozporządzenie Ministra Górnictwa i Energetyki z dnia 23 września 1968 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu gazowniczego	28
„ 22	— rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 17 października 1968 r. w sprawie zasad i trybu zaliczania niektórych okresów do okresów zatrudnienia	33
„ 23	— rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 22 października 1968 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia, które osoby wykonujące pracę nakładczą uważa się za pracowników w rozumieniu ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin	34
„ 24	— rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 22 października 1968 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą upoważniającą do górniczej emerytury lub renty	34
„ 25	— zarządzenie Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 8 sierpnia 1968 r. w sprawie zaszeregowania do grup uposażenia nauczycieli studium wojskowego zatrudnionych w szkołach wyższych i wyższych szkołach zawodowych	36
„ 26	— zarządzenie Ministra Kultury i Sztuki z dnia 26 sierpnia 1968 r. w sprawie bezpieczeństwa publiczności oraz porządku i higieny w miejscach publicznej działalności artystycznej i rozrywkowej	37
„ 27	— zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 31 sierpnia 1968 r. w sprawie dodatku do uposażenia dla pracowników, którym powierzono prowadzenie służbowego samochodu	39
„ 28	— zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 27 września 1968 r. w sprawie rodzajów zatrudnień, których okresowe wykonywanie nie powoduje zawieszenia prawa do emerytury lub renty	39
„ 29	— zarządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 30 września 1968 r. w sprawie uzupełnienia wykazu instytutów naukowo-badawczych uważanych za instytuty techniczne	41
„ 30	— zarządzenie Ministra Komunikacji z dnia 19 października 1968 r. w sprawie składu, właściwości i trybu postępowania Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych	42

DZIAŁ B

16

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 września 1968 r.

w sprawie najniższej podstawy wymiaru renty z tytułu wypadku przy pracy oraz przyjmowania do podstawy wymiaru zarobków zryczałtowanych.

(Dziennik Ustaw z dnia 4 października 1968 r. Nr 37, poz. 265)

Na podstawie art. 4 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Najniższą podstawę wymiaru rent inwalidzkich i rodzinnych przewidzianych w ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8) stanowi:

1) w razie inwalidztwa lub śmierci pracownika wskutek wypadku przy pracy w czasie zatrudnienia wykonywanego na podstawie umowy o naukę zawodu, o przyuczenie do określonej pracy lub o odbycie wstępnego stażu pracy — półtorakrotny zarobek miesięczny przysługujący w ostatnim roku odbywania wstępnego stażu pracy w danym zawodzie, nie mniej jednak niż 1500 zł; wysokość tego zarobku stwierdza kierownik zakładu pracy w porozumieniu z radą zakładową;

2) w razie inwalidztwa lub śmierci pracownika wskutek wypadku przy pracy w czasie zatrudnienia wykonywanego na innej podstawie niż określona w pkt 1:

a) półtorakrotny zarobek miesięczny ustalony w gospodarce uspołecznionej dla najniżej zarabiających w okresie, z którego zarobki przyjmuje się do obliczenia podstawy wymiaru renty,

b) odpowiednia część zarobku wymienionego pod lit. a), jeżeli zatrudnienie wykonywane było w niepełnym wymiarze godzin, przy czym w razie wykonywania równocześnie dwóch lub więcej zatrudnień bierze się pod uwagę łączny zarobek.

2. Przepis ust. 1 pkt 1 stosuje się również, gdy wypadek przy pracy nastąpił w ciągu 3 lat po odbyciu wstępnego stażu pracy, jeżeli jest to korzystniejsze dla pracownika.

§ 2. Dla pracowników jednostek gospodarki uspołecznionej, dla których odrębne przepisy określają jako podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne kwoty ryczałtowe, kwoty te przyjmuje się jako podstawę wymiaru rent, o których mowa w § 1.

§ 3. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1968 r.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

17

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 września 1968 r.

w sprawie inwalidzkiej renty wyrównawczej.

(Dziennik Ustaw z dnia 4 października 1968 r. Nr 37, poz. 266)

Na podstawie art. 28 ust. 3, art. 62 i art. 84 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) i art. 16 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Inwalidzką rentę wyrównawczą, zwaną dalej „rentą wyrównawczą”, wymierza się renciście, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) jest uprawniony do renty inwalidzkiej III lub II grupy inwalidów z tytułu inwalidztwa powstałego z innych przyczyn niż wypadek w zatrudnieniu lub choroba zawodowa albo z tytułu inwalidztwa nie pozostającego w związku ze służbą wojskową,

2) nie przekroczył wieku: mężczyzna 65 lat, kobieta 60 lat,

3) wykonuje zatrudnienie z zarobkiem powodującym zawieszenie prawa do jego renty inwalidzkiej,

4) zarobek, o którym mowa w pkt 3, jest niższy niż 75% podstawy wymiaru jego renty inwalidzkiej.

2. Prawo do renty wyrównawczej ulega zawieszeniu, jeżeli rencista osiąga dochód z innych źródeł niż zatrudnienie, powodujący zawieszenie prawa do jego renty inwalidzkiej lub wypłatę części tej renty.

§ 2. 1. Wysokość renty wyrównawczej stanowi różnicę pomiędzy podstawą wymiaru renty inwalidzkiej a miesięcznym zarobkiem osiąganym po uzyskaniu tej renty.

2. Renta wyrównawcza nie może przekroczyć:

1) 70% renty inwalidzkiej wraz z wszystkimi dodatkami, z wyjątkiem dodatków rodzinnych — dla rencisty wykonującego przez okres nie dłuższy niż 2 lata zatrudnienie:

a) w ramach przygotowania zawodowego, niezbędnego dla uzyskania zawodu odpowiadającego stanowi zdrowia, w macierzystym zakładzie pracy lub innym zakładzie pracy, do którego rencista skierowany został przez organ zdrowia i opieki społecznej przydzieleniu właściwej rady narodowej,

b) w spółdzielni inwalidów w ramach rehabilitacji podstawowej, w zakładzie (oddziale) pracy chro-
nionej lub w warsztacie (ośrodku) rehabilitacji
przemysłowej;

2) 50% renty inwalidzkiej wraz z wszystkimi do-
datkami, z wyjątkiem dodatków rodzinnych — dla
rencisty wykonującego zatrudnienie inne niż okre-
szone w pkt 1.

3. Fakt wykonywania zatrudnienia w warunkach
określonych w ust. 2 pkt 1 stwierdza zakład pracy
zatrudniający rencistę.

§ 3. 1. Uprawnienia do renty wyrównawczej usta-
la właściwy organ rentowy w formie decyzji na
wniosek inwalidy, pouczając go o warunkach po-
bierania tej renty.

2. Każda decyzja ustalająca uprawnienia do ren-
ty inwalidzkiej III lub II grupy inwalidów z tytu-
łu inwalidztwa powstałego z innych przyczyn niż
wypadek w zatrudnieniu lub choroba zawodowa
albo z tytułu inwalidztwa nie pozostającego w zwią-
zku ze służbą wojskową powinna zawierać poucze-
nie o warunkach wymaganych do pobierania renty
wyrównawczej.

§ 4. Rentę wyrównawczą wymierza się za okres
od dnia spełnienia wszystkich warunków wymaga-
nych do jej wymierzenia, jednakże za okres nie
dłuższy niż 3 miesiące wstecz od dnia zgłoszenia
wniosku.

§ 5. 1. Organ rentowy, wydając decyzję w spra-
wie renty wyrównawczej, ustala jej wysokość na
podstawie zaświadczenia zakładu pracy, stwierdza-
jącego wysokość przeciętnego miesięcznego zarobku
z trzech kolejnych miesięcy kalendarzowych, nastę-
pujących bezpośrednio po miesiącu, w którym zgło-
szono wniosek. Ustalenia tego dokonuje organ ren-
towy po upływie tych trzech miesięcy lub wcześniej,
jeżeli z zaświadczenia wynika, że wysokość zarob-
ków, które przysługują zainteresowanemu, uzasad-
nia wypłacanie tej renty.

2. W razie gdy zarobek w wysokości uzasadnia-
jącej wypłacanie inwalidzkiej renty wyrównawczej
rencista osiągał również przed zgłoszeniem wniosku
przy ustalaniu przeciętnego miesięcznego zarobku
uwzględnia się także i ten zarobek, najwyżej jednak
z okresu 3 miesięcy bezpośrednio przed zgłoszeniem
wniosku.

3. Za przeciętny miesięczny zarobek uważa się
łączny zarobek w gotówce i w naturze, który przy-
jmuje się do obliczenia podstawy wymiaru emery-
tury lub renty.

4. Jeżeli w którymś z miesięcy określonych w ust.
1 i 2 rencista przez okres dłuższy niż 5 dni pobierał
zasiłki z ubezpieczenia społecznego na wypadek cho-
roby i macierzyństwa, za zarobek z tego miesiąca
przyjmuje się 25-krotny zarobek dzienny.

§ 6. Rentę wyrównawczą wypłacają:

1) upołączone zakłady pracy zobowiązane do
wypłacania zasiłków z ubezpieczenia na wypadek
choroby i macierzyństwa — na zlecenie organu ren-
towego (§ 7 i 8),

2) organy rentowe, w razie gdy rencista upraw-
niony do tej renty zatrudniony jest w zakładzie pra-
cy innym niż wymieniony w pkt 1 lub w więcej niż
jednym zakładzie pracy (§ 9 i 10).

§ 7. 1. Uspołeczniiony zakład pracy podejmuje wy-
płatę renty wyrównawczej od dnia wskazanego

przez organ rentowy; do tego dnia rentę wypłaca
ten organ.

2. Uspołeczniiony zakład pracy wypłaca rentę wy-
równawczą miesięcznie, nie później niż do 15 dnia
miesiąca następującego po miesiącu, za który renta
przysługuje.

3. Przed dokonaniem każdej wypłaty zakład pra-
cy porównuje zarobek osiągnięty przez rencistę w
miesiącu, za który ma być wypłacona renta wy-
równawcza, z zarobkiem stanowiącym podstawę
wymiaru renty inwalidzkiej i jeżeli zarobek uzy-
skany w tym miesiącu:

1) wynosi 75% podstawy wymiaru renty inwa-
lidzkiej lub jest wyższy — nie wypłaca renty wy-
równawczej,

2) wynosi mniej niż 75% podstawy wymiaru ren-
ty inwalidzkiej — rentę wyrównawczą wypłaca
w wysokości określonej w § 2.

4. Jeżeli w miesiącu, za który ma być wypłacona
renta wyrównawcza, rencista przez okres dłuższy
niż 5 dni pobierał zasiłki z ubezpieczenia społecz-
nego na wypadek choroby i macierzyństwa, rentę
wypłaca się w wysokości wypłaconej w poprzednim
miesiącu, chyba że osiągnięty zarobek nie uzasadnia
wypłacenia renty (ust. 3 pkt 1).

5. Przy ustalaniu wysokości zarobku miesięcz-
nego (ust. 3) stosuje się przepis § 5 ust. 3.

§ 8. 1. Uspołeczniiony zakład pracy wypłaca renty
wyrównawcze na rachunek Zakładu Ubezpieczeń
Społecznych rozliczając się z Zakładem na zasadach
i w trybie określonych w rozporządzeniu Rady Mi-
nistrów z dnia 23 stycznia 1959 r. w sprawie opła-
cania składek na ubezpieczenia społeczne oraz roz-
liczania zasiłków wypłacanych przez zakłady pracy
(Dz. U. Nr 9, poz. 46).

2. W razie sporu między zakładem pracy a pra-
cownikiem w sprawie wysokości renty wyrównaw-
czej lub wstrzymania jej wypłaty zakład pracy
przekazuje sprawę do decyzji organowi rentowemu,
który zlecił wypłatę tej renty. Od decyzji organu
rentowego przysługuje pracownikowi odwołanie na
zasadach i w trybie przewidzianych dla odwołań w
sprawach emerytur i rent.

3. Szczegółowy sposób wypłaty rent wyrównaw-
czych przez upołączone zakłady pracy określa in-
strukcja Prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 9. 1. Organ rentowy wypłaca renty wyrównaw-
cze miesięcznie w dniu 15 każdego miesiąca, nastę-
pującego po miesiącu, za który renta przysługuje.

2. Rencista pobierający rentę wyrównawczą wy-
płacaną przez organ rentowy, który osiągnie zarobek
w wysokości 75% podstawy wymiaru renty inwa-
lidzkiej lub wyższy, obowiązany jest zawiadomić
o tym niezwłocznie organ rentowy, nie podejmują-
jąc renty za miesiąc, w którym zarobek taki osiągnął.

3. Rencista, który nie dopełnił obowiązku określo-
nego w ust. 2, obowiązany jest do zwrotu pobranej
renty.

§ 10. 1. Rencista pobierający rentę wyrównawczą
wypłacaną przez organ rentowy obowiązany jest
przedkładać co 6 miesięcy, w terminach ustalonych
przez ten organ, zaświadczenie zakładu pracy o wy-
sokości zarobków za okres tych 6 miesięcy.

2. W zależności od wysokości zarobku z okresu
objętego zaświadczeniem, o którym mowa w ust. 1,

organ rentowy przez okres następnych 6 miesięcy wypłaca rentę wyrównawczą:

1) w poprzednio ustalonej wysokości, jeżeli przeciętny miesięczny zarobek z okresu objętego zaświadczeniem nie ma wpływu na wysokość dotychczas wypłacanej renty wyrównawczej,

2) w wysokości ustalonej na nowo w myśl przepisu § 2, jeżeli przeciętny miesięczny zarobek z okresu objętego zaświadczeniem uzasadnia zmianę wysokości dotychczas wypłacanej renty wyrównawczej.

3. Jeżeli przeciętny miesięczny zarobek z okresu objętego zaświadczeniem wynosi 75% podstawy wymiaru renty inwalidzkiej lub jest wyższy, wypłatę renty wyrównawczej wstrzymuje się.

4. Przy ustalaniu przeciętnego miesięcznego zarobku (ust. 2 i 3):

1) stosuje się przepis § 5 ust. 3,

2) wyłącza się miesiące, w których rencista osiągnął zarobek w wysokości 75% podstawy wymiaru renty inwalidzkiej lub wyższy, jeżeli rencista dopełnił obowiązku, o którym mowa w § 9 ust. 2.

§ 11. Górną granicę renty wyrównawczej (§ 2 ust. 2) przysługującej w okresie do dnia 31 grudnia 1969 r. oblicza się od renty inwalidzkiej w wysokości ustalonej za okres od dnia 1 stycznia 1970 r.

§ 12. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio do rent wyrównawczych określonych w przepisach:

1) ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrze-

niu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11),

2) ustawy z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19) z uwzględnieniem przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 11 lipca 1968 r. w sprawie określenia przypadków, w których rencistom zaliczonym do III grupy inwalidów przysługują górnicze renty inwalidzkie w wysokości przewidzianej dla II grupy inwalidów, oraz w sprawie górniczej inwalidzkiej renty wyrównawczej (Dz. U. Nr 26, poz. 171).

§ 13. 1. Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych oraz Minister Komunikacji przekazał uspołecznionym zakładom pracy wypłatę rent wyrównawczych w terminie do dnia 1 lipca 1969 r.

2. Do czasu przekazania wypłaty zakładom pracy renty wyrównawcze wypłacają organy rentowe na zasadach określonych w § 9.

§ 14. Tracą moc przepisy §§ 11—13 oraz 17 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 1958 r. w sprawie zawieszania prawa do renty oraz zasad wypłacania inwalidzkiej renty wyrównawczej (Dz. U. z 1958 r. Nr 26, poz. 111, z 1962 r. Nr 24, poz. 110 i Nr 43, poz. 205, z 1965 r. Nr 26, poz. 174 i z 1966 r. Nr 29, poz. 176).

§ 15. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1968 r.

Prezes Rady Ministrów: J. Cyrankiewicz

18

ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 17 września 1968 r.

w sprawie świadczeń rentowych dla repatriantów.

(Dziennik Ustaw z dnia 7 października 1968 r. Nr 38, poz. 271)

Na podstawie art. 119 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do:

1) repatriantów, którzy byli pracownikami, żołnierzami zawodowymi lub niezawodowymi,

2) członków rodzin repatriantów, o których mowa w pkt 1, bez względu na to, czy członkowie ci są również repatriantami, czy też stale zamieszkiwali w kraju,

3) członków rodzin osób, które były pracownikami, żołnierzami zawodowymi lub niezawodowymi i zmarły za granicą, a członkowie ci powrócili po śmierci tych osób do kraju jako repatrianci.

2. Za repatrianta w rozumieniu rozporządzenia uważa się osobę, która powróciła do kraju po Wyzwoleniu i uznana została za repatrianta przez właściwy organ administracji państwowej.

§ 2. 1. Osobom wymienionym w § 1, którym władze lub instytucje zagraniczne wypłacały renty, przysługują emerytury lub renty inwalidzkie albo renty rodzinne z funduszu emerytalnego, jeżeli władze

lub instytucje zagraniczne wstrzymały wypłatę renty z powodu repatriacji.

2. Renty rodzinne przyznaje się: dzieciom, małżonkowi i rodzicom, jeżeli spełniają oni odpowiednio warunki określone w art. 32, art. 33 ust. 1 i art. 35 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6), zwanej dalej „ustawą”.

§ 3. 1. Emeryturę lub rentę przyznaną w myśl § 2 wypłaca się w wysokości pobieranej za granicą renty po przeliczeniu jej na złote według zasad stosowanych przy wypłacie w kraju rent otrzymywanych z zagranicy.

2. W razie zbiegu prawa do dwóch lub więcej świadczeń stosuje się odpowiednio przepisy art. 78 ustawy.

§ 4. 1. Do emerytur i rent przyznanych w myśl § 2 przysługują przewidziane w ustawie dodatki:

1) rodzinne (art. 41—44 ustawy),

2) z tytułu polskich odznaczeń państwowych (art. 45 ustawy),

3) z tytułu zaliczenia do I grupy inwalidów (art. 47 ustawy).

2. Osoby pobierające emerytury i renty oraz człon-

kowe ich rodzin mają prawo do świadczeń w naturze w zakresie i na warunkach określonych w art. 60—63 ustawy.

3. W razie śmierci osób pobierających emeryturę i renty oraz członków ich rodzin przysługują zaśliki pogrzebowe na warunkach i w wysokości określonych w art. 49—52 ustawy.

§ 5. 1. Osoby pobierające na podstawie przepisu § 2 renty uzależnione od inwalidztwa poddaje się kontrolnym badaniom lekarskim, jeżeli inwalidztwo nie zostało ustalone jako trwałe przez instytucję zagraniczną. Pierwsze kontrolne badanie lekarskie przeprowadza się nie wcześniej niż po upływie roku od daty powrotu do kraju, chyba że instytucja zagraniczna określiła wcześniejszy termin badania.

2. Jeżeli kontrolne badanie lekarskie wykaże, że inwalidztwo ustało, wypłatę renty wstrzymuje się od najbliższego terminu płatności renty przypadającego po upływie miesiąca od daty decyzji wstrzymującej wypłatę renty. Przepis art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy stosuje się odpowiednio.

§ 6. 1. Repatriantom, którzy za granicą pracowali lub byli żołnierzami (zawodowymi lub niezawodowymi) i nie pobierali tam z tego tytułu rent, i członkom ich rodzin oraz osobom wymienionym w § 1 ust. 1 pkt 3 przysługują świadczenia rentowe przewidziane w ustawie w zakresie, wysokości i na warunkach w niej określonych, z tym że:

1) przy ocenie prawa do świadczeń okresy zatrudnienia za granicą uważa się za okresy zatrudnienia na obszarze Państwa Polskiego, a okresy służby wojskowej — za okresy równorzędne z okresami zatrudnienia lub zaliczalne do okresów zatrudnienia, zgodnie z art. 9 i 10 ustawy,

2) w razie niewykonywania zatrudnienia w kraju do obliczenia świadczeń przyjmuje się najniższą podstawę wymiaru,

3) kwota świadczeń nie może być niższa od kwoty najniższej emerytury lub renty.

2. Pomimo niewykonywania przez repatrianta zatrudnienia w kraju Prezes Zakładu Ubezpieczeń Społecznych może w wyjątkowo uzasadnionych wypadkach wyrazić zgodę na przyjęcie do obliczenia podstawy wymiaru świadczeń zarobków w wysokości odpowiadającej obowiązującym w kraju przepisom płacowym dla takiej grupy pracowników w odpowiednim dziale gospodarki narodowej (branży), w jakiej repatriant był zatrudniony za granicą.

3. Wypłata świadczeń rentowych przyznanych w myśl przepisów ust. 1 i 2 następuje od dnia powstania prawa do tych świadczeń za okres nie dłuższy niż 3 miesiące wstecz od daty zgłoszenia wniosku i nie wcześniej jednak niż od dnia powrotu do kraju.

§ 7. Tracą moc:

1) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 maja 1957 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania świadczeń rentowych przez repatriantów (Dz. U. Nr 26, poz. 117),

2) rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1959 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania kolejowych świadczeń rentowych przez repatriantów (Dz. U. Nr 25, poz. 161).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i stosuje się do wniosków o świadczenia zgłoszonych po dniu wejścia rozporządzenia w życie.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

19

UCHWAŁA Nr 294 RADY MINISTRÓW

z dnia 23 września 1968 r.

w sprawie fundowanych stypendiów doktoranckich.

(*Monitor Polski z dnia 1 października 1968 r. Nr 41, poz. 288*)

Rada Ministrów uchwala, co następuje:

§ 1. Przepisy uchwały dotyczą uczestników studiów doktoranckich, odbywanych z oderwaniem od pracy w trybie i na zasadach przewidzianych w rozporządzeniu Ministra Oświaty i Szkolnictwa Wyższego z dnia 15 lutego 1968 r. w sprawie zasad odbywania studiów doktoranckich (Dz. U. Nr 6, poz. 38), z wyłączeniem osób określonych w § 12 ust. 1 tego rozporządzenia.

§ 2. 1. Instytuty naukowo-badawcze, powołane w trybie i na zasadach ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1965 r. Nr 19, poz. 129), oraz centralne laboratoria, biura konstrukcyjne i technologiczne, biura projektów, zakłady badań i doświadczeń, jak również przedsiębiorstwa, w których skład wchodzi placówki o charakterze i zakresie prac wymienionych wyżej placówek — mogą fundować dla uczestników studiów doktoranckich stypendia doktoranckie.

2. Stypendia doktoranckie funduje się za zgodą jednostki nadrzędnej na okresy nie dłuższe niż 3 lata.

3. Fundowane stypendia doktoranckie należy przyznawać osobom wyróżniającym się kwalifikacjami, uzdolnieniami i zamiłowaniem do pracy badawczej oraz podstawą polityczno-społeczną. Należy również brać pod uwagę ewentualne zaawansowanie kandydata w opracowywaniu tematu badawczego, który mógłby prowadzić do uzyskania stopnia naukowego doktora.

§ 3. 1. Fundowane stypendium doktoranckie, zwane dalej „stypendium”, przyznawane jest w wysokości przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia netto, pobieranego przez stypendystę w ciągu 12 miesięcy poprzedzających przyjęcie go na studia doktoranckie, nie mniejszej jednak niż 2500 zł miesięcznie.

2. Stypendium wypłacane jest przez 12 miesięcy w ciągu roku, jest płatne z góry i nie podlega podatкови od wynagrodzeń.

3. Stypendium przyznaje fundator w porozumieniu z jednostką prowadzącą studia doktoranckie osobie wskazanej przez siebie lub przez jednostkę prowadzącą studia doktoranckie.

4. Temat rozprawy doktorskiej powinien być uzgodniony z fundatorem.

§ 4. 1. Uczestnik studiów doktoranckich pobierający stypendium obowiązany jest najpóźniej w ciągu 3 miesięcy od ukończenia studiów podjąć pracę u fundatora i wykonywać ją przez okres nie krótszy od okresu pobierania stypendium.

2. Fundator zawiera z uczestnikiem studiów doktoranckich, któremu przyznano stypendium, umowę, której ramowy wzór stanowi załącznik do uchwały.

3. Przewidywany termin rozpoczęcia pracy u fundatora przez stypendystę — ustalony w umowie, o której mowa w ust. 2 — może być przesunięty na wniosek stypendysty, zaopiniowany przez jednostkę prowadzącą studia doktoranckie, gdy przesunięcie to jest wskazane ze względu na zakończenie przewodu doktorskiego; w okresie tym stypendysta nie może podjąć zajęć zarobkowych na podstawie umowy o pracę.

4. O konieczności przesunięcia terminu rozpoczęcia pracy u fundatora stypendysta obowiązany jest zawiadomić fundatora i rozpocząć pracę u niego w uzgodnionym z nim nowym terminie.

§ 5. 1. Uczestnik studiów doktoranckich, któremu przyznano stypendium, obowiązany jest do rozwiązania stosunku pracy z dotychczasowym zakładem pracy. Rozwiązanie stosunku pracy uważa się za dokonane na mocy wzajemnego porozumienia stron.

2. Jeżeli stypendium zostało przyznane przez fundatora pracownikowi własnemu, fundator jest obowiązany do udzielenia pracownikowi bezpłatnego urlopu na czas odbywania studiów doktoranckich.

3. Uczestnik studiów doktoranckich (ust. 1 i 2) zachowuje w okresie tych studiów prawo do dodatków do stypendium na członków rodziny w wysokości i na zasadach przewidzianych dla zasiłków rodzinnych dla pracowników oraz do świadczeń zakładów społecznych służby zdrowia dla siebie i członków rodziny w zakresie przewidzianym dla pracowników i członków ich rodzin, a po podjęciu pracy przysługują mu wszelkie uprawnienia związane z zachowaniem ciągłości pracy. Ponadto uczestnik studiów doktoranckich, o którym mowa w ust. 2, zachowuje w okresie studiów doktoranckich prawo do mieszkania służbowego.

§ 6. Fundator może zażądać od kandydata ubiegającego się o stypendium przedstawienia świadectwa stanu zdrowia stwierdzającego możliwość podjęcia pracy u fundatora.

§ 7. 1. Stypendium podlega zwrotowi w całości w razie niespełnienia przez absolwenta studiów doktoranckich warunku, o którym mowa w § 4 ust. 1, lub w razie skreślenia stypendysty z jego winy z listy uczestników studiów.

2. Jednostka nadrzędna nad fundatorem na wniosek stypendysty może zwolnić go od zwrotu pobranego stypendium w razie:

1) przedstawienia przez stypendystę zaświadczenia stwierdzającego inwalidztwo pierwszej lub drugiej grupy, nabyte w okresie od zawarcia umowy do wyznaczonego terminu podjęcia pracy u fundatora,

2) powołania do zawodowej służby wojskowej,

3) powołania do okresowej służby wojskowej w czasie trwania studiów doktoranckich.

3. W razie powołania stypendysty w trakcie studiów doktoranckich na ćwiczenia wojskowe, stypendium jest w dalszym ciągu wypłacane, z tym że okres pracy, który stypendysta obowiązany jest przepracować u fundatora, przedłuża się o opłacony przez fundatora okres ćwiczeń wojskowych.

4. W razie powołania absolwenta studiów doktoranckich wykonującego obowiązek, o którym mowa w § 4 ust. 1, do okresowej służby wojskowej lub na ćwiczenia wojskowe, okres tej służby lub ćwiczeń zalicza się do okresu pracy u fundatora.

5. Na wniosek stypendysty uzasadniony ważnymi okolicznościami, nie pozwalającymi na wykonanie w pełni przez stypendystę obowiązku, o którym mowa w § 4 ust. 1, fundator może wyrazić zgodę na częściowy zwrot pobranego stypendium fundowanego, proporcjonalnie do okresu przepracowanego u fundatora.

6. Od decyzji fundatora, o której mowa w ust. 5, przysługuje stypendyście odwołanie do jednostki nadrzędnej nad fundatorem.

§ 8. 1. Minister sprawujący nadzór nad fundatorem może w trakcie studiów doktoranckich zmienić, za zgodą stypendysty i w porozumieniu z fundatorem, jednostkę fundującą stypendium.

2. Minister sprawujący nadzór nad fundatorem może, za zgodą absolwenta studiów doktoranckich i w porozumieniu z fundatorem, zmienić zakład pracy, w którym absolwent wykona obowiązek, o którym mowa w § 4 ust. 1.

3. W wyjątkowych wypadkach, na wniosek zainteresowanego ministra, minister sprawujący nadzór nad fundatorem może, za zgodą stypendysty i w porozumieniu z fundatorem, wyrazić zgodę na zmianę fundatora.

4. Zmiana fundatora albo miejsca wykonania przez stypendystę obowiązku pracy u fundatora (ust. 1—3) następuje w drodze porozumienia, które rozstrzyga sprawę zwrotu dotychczasowemu fundatorowi wypłaconych kwot stypendium przez jednostkę przejmującą prawa i obowiązki fundatora lub też zwolnienia od zwrotu tych kwot.

5. Fundator obowiązany jest wyrazić zgodę na przejęcie jego praw i obowiązków przez inną jednostkę (ust. 4) w razie niemożliwości wykonywania przez stypendystę pracy u fundatora z powodu złego stanu zdrowia stwierdzonego orzeczeniem zakładu społecznego służby zdrowia.

§ 9. 1. Do osób, o których mowa w niniejszej uchwale, w zakresie uprawnień do uzyskania mieszkania mają odpowiednio zastosowanie przepisy §§ 24—28, § 29 ust. 1 i 3 oraz § 30 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia (Dz. U. Nr 22, poz. 146).

2. Niewywiązanie się fundatora z zobowiązania przydzielenia mieszkania stypendyście zwalnia stypendystę od wypełnienia obowiązku, o którym mowa w § 4 ust. 1, w danym zakładzie, z tym jednak że dalszy obowiązek stypendysty powinien być realizowany w zakładzie pracy ustalonym zgodnie z § 8 ust. 2.

§ 10. Absolwentom studiów wyższych przyjętym na studia doktoranckie, którzy wykonują obowiązki wynikające z umowy o stypendium fundowane, zawartej w trakcie odbywania studiów wyższych, może być przyznane fundowane stypendium doktoranckie tylko za zgodą poprzedniego fundatora.

§ 11. Minister Finansów w porozumieniu z ministrami, którym podlegają szkoły wyższe, określi zasady finansowania i wypłacania fundowanych sty-

pendiów doktoranckich oraz tryb poboru kwot stypendiów podlegających zwrotowi (§ 7).

§ 12. Wykonanie uchwały porucza się Ministrowi Finansów oraz innym zainteresowanym ministrom.

§ 13. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

Załącznik do uchwały nr 294 Rady Ministrów z dnia 23 września 1968 r. (poz. 288).

RAMOWY WZÓR UMOWY O FUNDOWANE STYPENDIUM DOKTORANCKIE

W dniu 19..... r. pomiędzy
 dzy
 (nazwa zakładu pracy — fundator)
 w dalszym ciągu niniejszej umowy „fundatorem”, reprezentowanym przez
 (stanowisko oraz imię i nazwisko)
 z jednej strony, a Ob
 zamieszkałym w przy
 ul. uczestnikiem studiów
 doktoranckich

(nazwa studiów oraz nazwa jednostki organizującej studia)
 zwanym w dalszym ciągu „stypendystą”, z drugiej strony — zawarta zostaje następująca umowa w przedmiocie warunków przyznania stypendium fundowanego:

§ 1. 1. Stypendysta otrzymywać będzie przez 12 miesięcy w roku począwszy od dnia 19..... r. fundowane stypendium doktoranckie do końca studiów doktoranckich w wysokości zł miesięcznie, nie dłużej jednak niż przez 3 lata.

2. Oprócz stypendium, o którym mowa w ust. 1, stypendysta otrzymywać będzie:

— dodatek na członków rodziny w wysokości i na zasadach przewidzianych dla zasiłków rodzinnych dla pracujących,

— dodatek ze względu na warunki szkodliwe dla zdrowia na zasadach obowiązujących w jednostce organizującej studia doktoranckie, o ile rodzaj zajęć na studiach uzasadnia przyznanie dodatku.

§ 2. 1. Stypendysta zobowiązuje się po ukończeniu studiów doktoranckich podjąć pracę u fundatora i wykonywać ją przez okres nie krótszy od okresu pobierania fundowanego stypendium doktoranckiego.

2. Stypendysta zobowiązuje się nie wykonywać żadnych zajęć zarobkowych na podstawie umowy o pracę.

§ 3. Stypendysta zobowiązuje się do:

1) systematycznej pracy naukowej związanej z opracowaniem rozprawy doktorskiej i przygotowaniem się do egzaminów doktorskich,

2) uczestniczenia w zajęciach obowiązkowych ustalonych w programie studiów oraz w tych zajęciach nieobowiązkowych, które sobie wybierze,

3) brania udziału w zebraniach naukowych wskazanych przez kierownika naukowego,

4) składania w wyznaczonych terminach sprawozdań z przebiegu swojej pracy naukowej.

§ 4. Fundator zobowiązuje się zatrudnić u siebie

stypendystę po ukończeniu studiów doktoranckich przez okres nie krótszy od okresu, o którym mowa w § 2 niniejszej umowy, jako zgodnie z nabytymi kwalifikacjami doktora nauk

(nazwa stopnia i określenie specjalności naukowej i studium)

§ 5. Wynagrodzenie stypendysty ustalone zostanie zgodnie z obowiązującymi przepisami z chwilą podjęcia pracy.

§ 6. Fundator zobowiązuje się zapewnić stypendyście zamieszcowemu, po podjęciu przez niego pracy u fundatora, mieszkanie lub pomieszczenie zastępcze, zgodnie z zasadami zawartymi w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 czerwca 1964 r. w sprawie zatrudniania absolwentów szkół wyższych oraz orzekania o obowiązku zwrotu kosztów wykształcenia (Dz. U. Nr 22, poz. 146).

§ 7. 1. Przewidywany termin podjęcia pracy przez stypendystę u fundatora ustala się na (miesiąc) 19..... r.

2. W razie konieczności przedłużenia terminu stawienia się do pracy stypendysta obowiązany jest zawiadomić fundatora i rozpocząć pracę w uzgodnionym z nim terminie.

3. Podjęcie pracy nie powinno nastąpić później niż w ciągu trzech miesięcy od ukończenia przez stypendystę studiów doktoranckich.

§ 8. 1. Stypendysta obowiązany jest do zwrotu fundatorowi pobranego stypendium w razie niepodjęcia pracy u fundatora lub w razie skreślenia go z własnej winy z listy uczestników studiów doktoranckich.

2. Postanowienia ust. 1 stosuje się odpowiednio w razie rozwiązania umowy o pracę przez stypendystę przed upływem terminu, o którym mowa w § 2 ust. 1 niniejszej umowy.

3. Stypendium podlegające zwrotowi będzie dochodzone w trybie egzekucji administracyjnej zgodnie z przepisem § 1 ust. 1 pkt 16 i ust. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 27 września 1966 r. w sprawie wykonania ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 45, poz. 279).

§ 9. Umowa niniejsza sporządzona zostaje w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Fundator przekazuje jednostce prowadzącej studia doktoranckie 2 egzemplarze umowy, z których jeden egzemplarz jednostka prowadząca studia zachowuje w swoich aktach, a drugi wręcza stypendyście.

.....
 (podpis stypendysty)

.....
 (podpis przedstawiciela fundatora)

20

UCHWAŁA Nr 301 RADY MINISTRÓW

z dnia 9 października 1968 r.

w sprawie ulg w spłacie kredytów zaciągniętych przez nauczycieli w latach 1956—1967 na budowę domów (mieszkań) na terenie wsi oraz osiedli i miast nie liczących więcej niż 2000 mieszkańców.

(*Monitor Polski z dnia 21 października 1968 r. Nr 43, poz. 298*)

W celu przyjsia z pomocą nauczycielom w spłacie reszty kredytów zaciągniętych w latach 1956—1967 na budowę domów (mieszkań) na terenie wsi oraz osiedli i miast nie liczących więcej niż 2000 mieszkańców — Rada Ministrów, po zasięgnięciu opinii Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego, w porozumieniu z Centralną Radą Związków Zawodowych uchwala, co następuje:

§ 1. Przepisy uchwały nr 72 Rady Ministrów z dnia 12 marca 1968 r. w sprawie niektórych uprawnień nauczycieli wstępujących do spółdzielni budownictwa mieszkaniowego albo budujących domy jednorodzinne lub lokale w małych domach mieszkalnych na terenie wszystkich wsi oraz na terenie osiedli i miast nie liczących więcej niż 2000 mieszkańców (*Monitor Polski Nr 14, poz. 88*), z wyjątkiem § 5—8, § 9 ust. 1 i § 10, rozciąga się również na nauczycieli, którzy w okresie od dnia 8 maja 1956 r. do dnia 31 grudnia 1967 r. w ramach spółdzielni budownictwa mieszkaniowego lub indywidualnego budownictwa mieszkaniowego wybudowali domy (mieszkania) na terenie wszystkich wsi

oraz na terenie osiedli i miast nie liczących więcej niż 2000 mieszkańców i którzy w roku 1968 i w latach następnych mają do spłaty określone części kredytów zaciągniętych na budowę tych domów (mieszkań).

§ 2. Do nauczycieli korzystających z ulg określonych niniejszą uchwałą nie stosuje się przepisu § 7 uchwały nr 129 Rady Ministrów z dnia 22 maja 1965 r. w sprawie pomocy Państwa przy budowie przez osoby fizyczne domów jednorodzinnych i lokali w małych domach mieszkalnych (*Monitor Polski z 1965 r. Nr 27, poz. 140 i z 1966 r. Nr 28, poz. 146*) dotyczącego umarzenia 20% każdej terminowo spłacanej raty kredytu.

§ 3. Upoważnia się Ministra Finansów do zwiększenia z rezerwy budżetu Państwa dotacji dla budżetów terenowych o kwoty niezbędne dla zapewnienia realizacji niniejszej uchwały w roku bieżącym i w latach następnych.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *J. Cyrankiewicz*

21

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GÓRNICTWA I ENERGETYKI

z dnia 23 września 1968 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach przemysłu gazowniczego.

(*Dziennik Ustaw z dnia 7 października 1968 r. Nr 38, poz. 272*)

Na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (*Dz. U. Nr 13, poz. 91*) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1.**Przepisy wstępne.**

§ 1. Przepisy rozporządzenia stosuje się do nadzorowanych przez Ministra Górnictwa i Energetyki zakładów pracy przemysłu gazowniczego, zwanych dalej „zakładami”.

§ 2. Pomieszczeniami zagrożonymi wybuchem w zakładzie — w rozumieniu rozporządzenia — są pomieszczenia zaliczone w przepisach rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28 lutego 1967 r. w sprawie klasyfikacji obiektów budowlanych i zakładów pracy pod względem niebezpieczeństwa pożarowego i zagrożenia wybuchem (*Dz. U. Nr 8, poz. 34*) — do jednej z pięciu kategorii zagrożenia wybuchem (WI — WV).

Rozdział 2.**Przepisy wspólne dla oddziałów zakładu.**

§ 3. 1. Trasy i przejścia na terenie zakładów oraz na terenach robót wykonywanych przez zakłady

powinny być wyznaczone i zabezpieczone dla ruchu kołowego i pieszego.

2. Wykopy lub inne podobne wgłębienia w miejscach dostępnych dla ludzi na terenach, o których mowa w ust. 1, powinny być ogrodzone bądź w sposób widoczny oznaczone znakami ostrzegawczymi i informacyjnymi.

§ 4. Przed przystąpieniem do robót ziemnych powinno być rozpoznane uzbrojenie terenu, a w szczególności usytuowanie kabli elektrycznych i przewodów gazowych.

§ 5. 1. Poszczególne obiekty powinny być oznaczone tablicami ostrzegawczymi o zakazie wstępu osobom nie upoważnionym, a obiekty zagrożone wybuchem — o zakazie używania ognia.

2. Na zbiornikach z cieczą bądź gazem palnym lub łatwo zapalnym powinny być umieszczone odpowiednie znaki i napisy ostrzegawcze.

3. Na urządzeniach służących do zamykania i otwierania przepływu gazu powinny być umieszczone znaki wskazujące zamknięcie lub otwarcie przewodu.

§ 6. W pomieszczeniach z urządzeniami gazowniczymi powinny być wywieszzone w miejscu widocznym i dostępnym schematy połączeń tych urządzeń.

§ 7. 1. W pomieszczeniach związanych z wytwarzaniem, oczyszczaniem i przesyłaniem gazu powinien być umożliwiony przepływ powietrza przez wszystkie kondygnacje.

2. Pomieszczenia, o których mowa w ust. 1, powinny być skutecznie wentylowane.

§ 8. 1. W pomieszczeniach związanych z wytwarzaniem, oczyszczaniem i przesyłaniem gazu, w których jest zatrudniona stała obsługa, z wyjątkiem pieców obudowanych, powinny być wydzielone pomieszczenia dla obsługi, zwane „dyżurkami”.

2. Dyżurki powinny być oszklone podwójnymi szybami w wykonaniu gazoszczelnym. Z dyżurek nie może być bezpośredniego przejścia do pomieszczeń, o których mowa w ust. 1.

3. Dyżurki w piecowniach powinny być urządzone na górze i na dole piecowni, bez konieczności spełnienia szczególnych wymagań podanych w ust. 2.

§ 9. 1. Pomieszczenia zagrożone wybuchem, w których pracują ludzie, powinny być wyposażone w samoczynne wykrywacze gazu oraz w urządzenia sygnalizujące przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia gazu w powietrzu na stanowiskach roboczych.

2. Urządzenia sygnalizacyjne w pomieszczeniach, o których mowa w ust. 1, powinny być akustyczne lub akustyczno-optyczne.

3. Do czasu zainstalowania urządzeń, o których mowa w ust. 1, powinny być przeprowadzone okresowe badania stężenia gazu.

4. Częstotliwość badań, o których mowa w ust. 3, określają instrukcje dla poszczególnych stanowisk roboczych.

§ 10. 1. Instalacje i osprzęt elektryczny w pomieszczeniach zagrożonych wybuchem powinny być dostosowane odpowiednio do kategorii zagrożenia wybuchem danego pomieszczenia.

2. Urządzenia dźwigowe służące do montażu i demontażu ciężkich elementów aparatów powinny posiadać wyposażenie w wykonaniu przewidzianym w ust. 1.

§ 11. Przez gazociągi usytuowane poniżej poziomu podłogi nie mogą być przesyłane gazy cięższe od powietrza (np. gaz płynny i jego mieszkanki).

§ 12. Przy urządzeniach szczególnie niebezpiecznych powinna być zainstalowana podwójna aparatura kontrolno-pomiarowa.

§ 13. 1. Do wnętrza urządzeń gazowniczych, jak zbiorniki, doły smołowe, studzienki, kanały i inne podobne urządzenia lub pomieszczenia, w których mogą znajdować się gazy trujące, duszące, palne lub wybuchowe — zabrania się wchodzić bez odpowiedniego sprzętu ochrony osobistej.

2. Przepis ust. 1 dotyczy również wykopów dokonywanych przy naprawach lub przeglądach gazociągów bądź innych urządzeń gazowniczych.

§ 14. Prace w urządzeniach lub pomieszczeniach, o których mowa w § 13, powinny być wykonywane z zachowaniem specjalnych środków ostrożności, a w szczególności:

1) wyłącznie na pisemne zlecenie kierownictwa zakładu lub osoby upoważnionej,

2) pod nadzorem upoważnionego pracownika technicznego,

3) przy stosowaniu przerw w pracy i odpoczynku na zewnątrz urządzenia.

§ 15. Prace związane z naprawą urządzeń będących pod ciśnieniem gazu powinny być wykonywane pod nadzorem upoważnionego pracownika technicznego.

§ 16. Obsługa poszczególnych urządzeń gazowniczych, a w szczególności rozpalanie i suszenie pieców gazowniczych oraz włączanie i wyłączanie ich z ruchu, opróżnianie i załadunek retort i komór pieców gazowniczych, powinny odbywać się ze szczególnym zwróceniem uwagi na kolejność czynności podanych w instrukcjach o eksploatacji, określonych w przepisach o eksploatacji urządzeń energetycznych wydanych na podstawie art. 4 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 30 maja 1962 r. o gospodarce paliwowo-energetycznej (Dz. U. Nr 32, poz. 150).

§ 17. Prace przy oczyszczaniu przewodów gazowych z osadów i zanieczyszczeń powinny odbywać się przy pomocy środków bezpiecznych i nieszkodliwych dla obsługi z zachowaniem szczególnej ostrożności.

§ 18. W pomieszczeniach, w których znajdują się aparaty kontrolno-pomiarowe zdjęte z instalacji przemysłowych bądź domowych, a nie oczyszczone z resztek gazu — pobyt ludzi jest dozwolony tylko dla złożenia lub pobrania tych aparatów.

§ 19. Zakład, w którym występuje zagrożenie zatrucia gazem, powinien posiadać stałą służbę ratownictwa gazowego, wyposażoną w odpowiedni sprzęt ratunkowy i higieniczno-sanitarny.

§ 20. Wyloty przewodów odpowietrzających i do odprowadzania gazów oraz wyloty przewodów wdmuchowych zaworów bezpieczeństwa urządzeń gazowniczych powinny być wyprowadzone ponad dach na wysokość zabezpieczającą przed zadmuchiwaniem i nie mniejszą niż 2 m nad poziom dachu oraz nakryte siatką metalową (Davy'ego).

§ 21. Cieczowskazy i manometry cieczowe powinny być osłonięte gęstą siatką stalową.

§ 22. 1. Aparatura kontrolno-pomiarowa, urządzenia sygnalizacji, wykrywacze gazu oraz urządzenia służące do wymiany powietrza bądź inne urządzenia zainstalowane dla ochrony zdrowia i życia ludzkiego powinny być utrzymane w należyтым stanie, gwarantującym przy ich użyciu pełne bezpieczeństwo pracy. W razie ich uszkodzenia urządzenia te powinny być niezwłocznie naprawione lub wymienione.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie do sprzętu ochrony osobistej i narzędzi pracy.

3. Odzież robocza lub ochronna obłana cieczą łatwo zapalną powinna być niezwłocznie wymieniona.

§ 23. Wskaźniki aparatury kontrolno-pomiarowej powinny być systematycznie odkurzane i dobrze oświetlone w sposób umożliwiający odczytanie ich wskazań.

§ 24. 1. Pracownicy powinni być zapoznani z obowiązującymi przepisami i instrukcjami z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy na danym stanowisku roboczym oraz poddani egzaminowi z ich znajomości.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie do pracowników zatrudnionych dorywczo lub okresowo przy różnych pracach w zakładach.

Rozdział 3.

Przepisy dodatkowe dla niektórych oddziałów zakładu.**1. Urządzenia do nawęglania.**

§ 25. Urządzenie łamaczy węgla, umieszczone poniżej poziomu terenu, powinno być zabezpieczone przed opadami atmosferycznymi.

§ 26. Każdorazowo uruchomienie maszyn i urządzeń węglowni wymaga uprzedniego sprawdzenia, czy przy urządzeniach tych nie pracują ludzie, i dania sygnałów ostrzegawczych.

2. Piecownie.

§ 27. Piecownia powinna posiadać posadzkę o równej nawierzchni. Główki szyn wozów: zasypowego i kokсового powinny być równe z poziomem nawierzchni podłogi.

§ 28. 1. Piecownie powinny być wyposażone w urządzenia służące do wypuszczania gazu w powietrze ponad dach z komór pieców w razie nadmiernego wzrostu ciśnienia.

2. Na poziomie zasypów oraz na poziomie zsyków koksu powinny być zainstalowane urządzenia do odprowadzania pyłów i gazów.

3. Na poziomie zasypów komór oraz na poziomie zsyków koksu powinny być zainstalowane urządzenia do nawiewu powietrza ogrzewanego w porze zimowej.

§ 29. 1. Przestrzeń między pomostem przy odbieralniach gazu i ścianą pieca pod przelotowymi rurami gazowymi należy zaopatrzyć w siatki ochronne.

2. Przestrzeń pod barierami ochronnymi przy pomostach w miejscach składowania narzędzi ręcznych powinna być osłonięta gęstą siatką ochronną.

§ 30. 1. Wozy węglowe i kokсовые powinny posiadać sprawne hamulce oraz samoczynną sygnalizację akustyczną.

2. Leje wozów zasypowych powinny posiadać urządzenia zabezpieczające przed wydostawaniem się szkodliwych gazów i pyłów w czasie zasypywania komór.

§ 31. Wóz kokсовy powinien być wyposażony w napęd mechaniczny, a ściany boczne tego wozu powinny być odpowiedniej wysokości i kształtu zabezpieczających przed rozsypywaniem się rozżarzonego koksu.

§ 32. 1. Wieża gaśnicza powinna posiadać szczelną obudowę.

2. Natrysk do gaszenia koksu powinien być wyposażony w urządzenia do kontrolowania ilości spływającej wody i uruchamiany z zewnątrz wieży gaśniczej.

3. Posadzka wieży gaśniczej powinna być złożona z kratownic metalowych, przystosowanych do uchylania lub zdejmowania.

§ 33. 1. Pracownicy obsługujący górne i dolne zamknięcia komór lub retort pieców powinni mieć możliwość porozumiewania się między sobą przy pomocy odpowiedniej sygnalizacji.

2. Piecownia, aparatownia, kotłownia i inne działy powinny być wyposażone w połączenia telefoniczne bądź sygnalizacyjne.

§ 34. W razie stwierdzenia nagłego wzrostu ciś-

nienia i uchodzenia gazu z komór lub retort, powinny być natychmiast otwarte gazowe przewody bezpieczeństwa w piecowni.

§ 35. 1. Otwieranie wzierników bądź dokonywanie robót związanych z naprawą ścian regeneratora jest zabronione w czasie przestawiania zmienników w piecach z regeneratorami.

2. Przystawianie zmienników powinno być poprzedzone sygnałem ostrzegawczym.

3. Sortownie koksu.

§ 36. Urządzenia sortowni koksu, jak przenośniki, podajniki, przesiewacze i inne, powinny posiadać urządzenia sygnalizacyjne działające przy uruchamianiu i zatrzymywaniu tych urządzeń.

§ 37. Naprawa urządzeń sortowni koksu powinna odbywać się po ich uprzednim unieruchomieniu, wyłączeniu dopływu energii elektrycznej oraz po zabezpieczeniu przed możliwością niezamierzonego włączenia urządzeń do ruchu.

§ 38. Niedostatecznie zgaszony koks nie może być transportowany do sortowni bądź przechowywany w zasobnikach ani załadowywany na pojazdy.

4. Generatorownie gazu.

§ 39. 1. Transport paliwa do generatorów gazu powinien być zmechanizowany. Dopuszcza się stosowanie ręcznego transportu paliwa do generatorów gazu w piecach poziomo retortowych.

2. Zasyp paliwa do generatorów gazu powinien być zhermetyzowany.

§ 40. 1. Na przewodzie, tłoczącym powietrze pod ruszt generatora gazu powinien być zainstalowany samoczynny regulator dopływu pary i powietrza, sprzężony z przewodem gazowym generatora gazu.

2. Urządzenia generatorów gazu powinny być zaopatrzone w przewody odpowietrzające, wyprowadzone ponad dach budynku, na wysokość zabezpieczającą przed zadmuchiwaniem i nie mniejszą niż 2 m nad poziom dachu oraz nakryte co najmniej dwiema siatkami ochronnymi (Davy'ego).

3. Na przewodzie odpowietrzającym, o którym mowa w ust. 2, powinien być zainstalowany kurek probierczy na wysokość poniżej 1,5 m od poziomu pomostu.

§ 41. Generatory gazu należy wyposażyć w kłapy przeciwybuchowe.

§ 42. Nad stanowiskami obsługi wbudowanych generatorów gazu należy zainstalować sztuczny nawiew świeżego powietrza.

§ 43. Do składowania rusztowań oraz narzędzi ręcznych należy urządzić specjalny stojak.

5. Aparatownie.

§ 44. 1. Wszystkie urządzenia w aparatowni powinny być całkowicie szczelne.

2. W dyżurce aparatowni powinien być zainstalowany samoczynny wykrywacz tlenku węgla, sygnalizujący przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia tego gazu w powietrzu w pomieszczeniach aparatowni.

§ 45. Odprowadzenie osadów smołowych z urządzeń aparatowni powinno odbywać się w sposób bezpieczny krytymi kanałami.

§ 46. 1. Elektrofiltr powinien być zaopatrzone w wyłącznik dopływu prądu o działaniu samoczynnym na wypadek spadku ciśnienia gazu.

2. Lampy sygnalizacyjne powinny być umieszczone w miejscu dobrze widocznym w celu alarmowania obsługi w razie przerwy w dopływie prądu do urządzeń elektrofiltrowych.

3. Wszystkie odsmalacze elektryczne powinny być zaopatrzone w urządzenia sygnalizacyjne alarmujące o uszkodzeniu elektrofiltrowych.

4. Przewód obejściowy odsmalacza powinien być wyposażony w klapę obejściową dla uniknięcia nadmiernego wzrostu ciśnienia.

6. Odsiarczalnie.

§ 47. Załadowanie i wyładowanie masy czyszczącej powinno odbywać się środkami mechanicznymi w sposób dogodny i bezpieczny dla obsługi.

§ 48. 1. Zejście do głębokich odsiarczalników wieżowych i skrzyniowych powinno odbywać się przy pomocy specjalnych przenośnych drabin metalowych z łukami ochronnymi.

2. Na zewnątrz wieżowych odsiarczalników powinny być wykonane stałe drabiny metalowe z łukami ochronnymi.

§ 49. Odsiarczalniki uszczelnione gumą powinny być wyposażone w bezpieczniki gazowe z zamknięciem hydraulicznym zainstalowane na zewnątrz budynku odsiarczalni.

§ 50. 1. Na głównym wlocie gazu do odsiarczalni powinny być zainstalowane odpowiednie garnki bezpieczeństwa z zamknięciem hydraulicznym.

2. Na przewodzie odprowadzającym gaz z garnka bezpieczeństwa powinno być zainstalowane urządzenie sygnalizacyjne.

§ 51. 1. Zamknięcia hydrauliczne w odsiarczalnikiach powinny być stale napełnione wodą do odpowiedniej wysokości.

2. W zamknięciach wodnych powinien być oznaczony w sposób widoczny minimalny poziom cieczy.

§ 52. Przelewy syfonowe, odprowadzające kondensat z odsiarczalników, powinny być stale napełnione wodą do oznaczonej wysokości oraz sprawdzane, czy nie są zatkane.

§ 53. Zużytej masy oczyszczającej nie wolno gromadzić w zwałach ponad 2 m oraz w odległości mniejszej niż 2 m od przewodów parowych, energetycznych oraz konstrukcji stalowych i ścian budynków.

§ 54. Do przenoszenia ciężkich pokryw odsiarczalników należy stosować urządzenia dźwigowe.

7. Benzolownie.

§ 55. Szyby okienne budynku benzolowni od strony wschodniej, południowej i zachodniej powinny zapewniać rozpraszanie i pochłanianie światła (np. matowe lub pomalowane białą farbą).

§ 56. W pomieszczeniu benzolowni powinny być zainstalowane czujniki samoczynnego wykrywacza par benzenu sygnalizującego przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia gazu w powietrzu na stanowiskach roboczych.

§ 57. 1. Zbiorniki do magazynowania benzolu powinny być umieszczone pod ziemią.

2. W wyjątkowych wypadkach zbiorniki, o któ-

rych mowa w ust. 1, mogą być umieszczone nad ziemią, pod warunkiem obmurowania tych zbiorników przynajmniej do $\frac{1}{2}$ ich pojemności.

§ 58. 1. Zbiorniki (absorbery), napełnione olejem zawierającym benzol, powinny być szczelnie zamknięte pokrywami i zaopatrzone w zawory powietrzne o wylotach wyprowadzonych na zewnątrz pomieszczenia.

2. Zbiorniki benzolowe i płuczki wolno stojące powinny być pomalowane farbą aluminiową oraz zaopatrzone w urządzenia do zraszania wodą w okresie letnim.

§ 59. Aparat destylacyjny powinien być szczelny i wyposażony w rurę odpowietrzającą z zamknięciem hydraulicznym.

§ 60. 1. Benzol nie może być przetłaczany przy pomocy sprężonego powietrza.

2. Produkty benzolowe powinny być tłoczone przy użyciu pomp parowych.

§ 61. Woda odpływowa z rozdzielaczy nie może zawierać benzolu.

8. Odnafaltenownie.

§ 62. Załadunek węgla aktywnego powinien odbywać się przy pomocy przenośnego (przewoźnego) leja wsiypowego odpowiednio uszczelnionego.

§ 63. 1. Na przewodach pary odlotowej do absorberów i adsorberów powinien być zainstalowany zawór bezpieczeństwa, manometr oraz zawór odcinający.

2. Absorbery i adsorbery powinny być wyposażone w system rur i zaworów umożliwiających wyłączenie ich z ruchu oraz w niezbędną aparaturę kontrolno-pomiarową.

9. Zbiorniki gazu.

§ 64. Zbiorniki gazu powinny być przy pomocy samoczynnego urządzenia mechanicznego i sygnalizacyjnego zabezpieczone przed przepełnieniem gazem oraz przed całkowitym ich opróżnieniem.

§ 65. 1. Suche zbiorniki gazu powinny być obsługiwane przy pomocy pionowych wyciągów osobowych, schodów i pomostów.

2. Zjazd na tłok suchego zbiornika gazu powinien odbywać się przy pomocy pionowego wyciągu osobowego z napędem mechanicznym i ręcznym.

§ 66. 1. Pomosty przy mokrych zbiornikach gazu powinny umożliwiać swobodną kontrolę członów dzwonu oraz koryt uszczelniających między teleskopami.

2. Koryta i basen mokrych zbiorników gazu powinny być wyposażone w przelewy.

§ 67. 1. Na zbiorniku suchym gazu powinny być zainstalowane:

1) drabina zawiasowa do zejścia na tłok zbiornika,

2) aparat telefoniczny połączony z pomieszczeniem kierownika (mistrza),

3) dźwiękowa sygnalizacja alarmowa.

2. W pobliżu zbiornika suchego gazu powinien znajdować się stosowny sprzęt ochrony dróg oddechowych przeznaczony do dyspozycji obsługi.

3. Sprzęt ochrony osobistej powinien być przechowywany w pomieszczeniu ogrzewanym w porze zimowej.

4. Pod dachem nad tłokiem suchego zbiornika gazu oraz nad obudowanym mokrym zbiornikiem gazu powinien być zainstalowany czujnik samoczynnego wykrywacza gazu połączony z umieszczonym w dyżurce urządzeniem sygnalizującym przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia gazu.

§ 68. 1. Przy próbach szczelności dna mokrego zbiornika gazu przeprowadzonych przy pomocy nafty zabrania się używania ognia wewnątrz basenu.

2. Szczelność dna basenu mokrego zbiornika gazu może być badana przy użyciu par amoniaku i fenolftaleiny dopiero po uprzednim jego przewietrzeniu.

§ 69. Stałe przejścia na pokrywach dzwonu mokrych zbiorników gazu i na dachach suchych zbiorników gazu powinny być zabezpieczone barierami.

§ 70. Pierwsze napełnianie zbiornika gazu (nowego lub po remoncie) oraz jego opróżnianie przy wyłączeniu go z ruchu, jak również przeprowadzane prace związane z remontem zbiorników gazu powinny odbywać się przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności i pod nadzorem upoważnionego pracownika technicznego.

§ 71. Mokre zbiorniki gazu wolno stojące, w których ciśnienie gazu jest wyższe od ciśnienia atmosferycznego, można naprawiać przez spawanie po zewnętrznej stronie. Naprawę może przeprowadzić tylko uprawniony spawacz pod nadzorem upoważnionego pracownika technicznego oraz pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy przy zachowaniu wymagań ochrony przeciwpożarowej.

§ 72. Pompy tłoczące olej do uszczelniania tłoka suchego zbiornika gazu powinny posiadać wydajność kilka (2—3) razy większą, niż to jest konieczne dla normalnej eksploatacji zbiornika.

§ 73. Na brzegu dachu suchego zbiornika gazu powinny być zamontowane awaryjne zbiorniki z olejem zapewniające doprowadzenie oleju do uszczelniania tłoka w razie przerwy w dopływie energii elektrycznej do pomp olejowych.

§ 74. 1. Przewody wejściowe i wyjściowe suchych i mokrych zbiorników gazu powinny być wyposażone w odwadniacze o konstrukcji umożliwiającej zalanie ich wodą dla odcięcia zbiorników od przewodów gazowych.

2. Zamknięcia odwadniaczy powinny umożliwiać bezpieczne opróżnienie ich ze skroplin w sposób nieszkodliwy dla obsługi.

3. Odwadniacze powinny być zabezpieczone przed zamazaniem.

§ 75. W obudowanych zbiornikach gazu zabrania się instalowania i używania oświetlenia sztucznego.

10. Tłocznie gazu.

§ 76. 1. Szerokość wolnego przejścia pomiędzy maszynami oraz pomiędzy maszynami a ścianami pomieszczenia tłoczni powinna wynosić co najmniej 1,5 m.

2. W pomieszczeniu tłoczni powinna być zapewniona możliwość bezpiecznego montażu i demontażu poszczególnych urządzeń.

§ 77. W pomieszczeniach sprężarek powinny znajdować się tylko sprężarki i urządzenia z nimi związane.

§ 78. 1. Manometry kontaktowe powinny być umieszczone we wnęce ściany lub w specjalnej ga-

zoszczelnej obudowie oraz powinny być oddzielone od pomieszczenia tłoczni szklaną szybą.

2. Wnęka, jak również gazoszczelna obudowa z manometrami kontaktowymi powinny mieć zapewniony dopływ i odprowadzenie świeżego powietrza.

3. Manometry kontaktowe powinny być połączone z urządzeniami sygnalizacyjnymi.

§ 79. 1. Tłocznia gazu powinna być wyposażona w niezbędną aparaturę do zdalnego pomiaru, której tablica wskaźników powinna się znajdować w dyżurce.

2. Zawory bezpieczeństwa sprężarek powinny być wyposażone w przewody wydmuchowe połączone z kolektorami ssącymi lub wyprowadzone na zewnątrz pomieszczenia.

3. Sprężarki powinny być zaopatrzone w indywidualny wyłącznik awaryjny.

4. W dyżurce tłoczni powinny być umieszczone urządzenia sygnalizacyjne, wskazujące spadek poziomu wody chłodzącej w zbiorniku poniżej stanu minimalnego.

5. W dyżurce tłoczni powinien być zainstalowany samoczynny wykrywacz tlenu węgla lub metanu sygnalizujący przekroczenie najwyższego dopuszczalnego stężenia gazu w pomieszczeniach tłoczni.

§ 80. Przepisy dotyczące tłoczni gazu mają odpowiednie zastosowanie do stacji sprężania gazu dla celów napędowych.

11. Stacje redukcyjno-pomiarowe i rozdzielnie gazu.

§ 81. Każdy reduktor bez obiegu wewnętrznego powinien być zaopatrzony w przewód dla odprowadzenia uchodzącego gazu.

§ 82. 1. Ciecz do nawaniania gazu powinna być przetłaczana z beczki do zbiornika przy użyciu pomp.

2. Ciecz do nawaniania nie może być przelewana ręcznie z naczyń otwartych.

12. Gazociągi.

§ 83. Prace na gazociągach czynnych powinny być wykonywane przy jak najmniejszym nadciśnieniu gazu.

§ 84. W czasie remontu i spawania odcinków gazociągów czynnych lub robót podłączeniowych powinny być — oprócz odcięcia dopływu gazu przy pomocy zasuw — zakładane zaślepki, balony powietrzne, a w miarę potrzeby tarcze dwudzielne.

§ 85. 1. Budowa gazociągów powinna odbywać się w sposób zabezpieczający pracowników przed niebezpieczeństwem stoczenia się bądź opadnięcia gazociągu bądź jego elementów albo przedmiotów związanych z tą budową.

2. Przepis ust. 1 ma odpowiednie zastosowanie przy pokrywaniu gazociągów materiałem izolacyjnym.

3. Do przesuwania i obracania rur w czasie ich układania należy używać specjalnych narzędzi, przystosowanych do tego celu.

13. Warsztaty napraw gazomierzy.

§ 86. Przedmuchiwanie gazomierzy należy dokonywać przy pomocy sprężonego powietrza.

§ 87. Do mycia i usuwania farby z gazomierzy przeznaczonych do naprawy zabrania się używać

środków chemicznie szkodliwych bądź niebezpiecznych dla zdrowia i życia ludzkiego.

§ 88. Na stanowiskach rozbiórki gazomierzy i wytapiania cyny, odlewania cyny w pręty, grzania kolb i lutowania gazomierzy oraz w malarni powinny być zainstalowane odciągi miejscowe powietrza.

§ 89. 1. Woda do badania szczelności gazomierzy powinna w zbiorniku wodnym posiadać temperaturę od $+15^{\circ}$ do $+35^{\circ}\text{C}$.

2. Zanurzanie gazomierzy w wodzie powinno odbywać się przy pomocy specjalnego pionowego dzwigu szalkowego.

§ 90. Przeciwcieżar aparatu sześcienującego powinien być należycie osłonięty.

§ 91. Gazomierze powinny być ustawiane na półkach. W braku półek można gazomierze ustawiać w sterty do wysokości 1,5 m.

§ 92. Pracownicy zatrudnieni w warsztatach:

1) powinni być zaopatrzeni w środki do mycia, ręcznik oraz w szczotkę, proszek bądź pastę do zębów,

2) obowiązani są myć ręce, wypłukać jamę ustną i wymyć zęby przed każdym paleniem papierosów, spożywaniem posiłków bądź udaniem się do domu.

Rozdział 4.

Przepisy końcowe.

§ 93. Na podstawie przepisów niniejszego rozporządzenia oraz innych przepisów o bezpieczeństwie i higienie pracy mających zastosowanie w przemyśle gazowniczym Zjednoczenie Przemysłu Gazowniczego opracuje ramową instrukcję, w oparciu o którą zakłady pracy wydadzą szczegółowe instrukcje dla poszczególnych stanowisk roboczych.

§ 94. Szczegółowe instrukcje dla stanowisk roboczych powinny być wywieszane w działach i na stanowiskach roboczych w miejscach widocznych i dostępnych dla obsługi, a tekst ich powinien być łatwy do odczytania.

§ 95. Traci moc rozporządzenie Ministrów Pracy i Opieki Społecznej oraz Zdrowia z dnia 21 sierpnia 1953 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w gazowniach komunalnych (Dz. U. Nr 47, poz. 233).

§ 96. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1969 r., z tym że przepisy § 8, 12, 30 ust. 2, § 36, 44 ust. 2, § 46, 64 i 88 będą wprowadzane sukcesywnie w życie przy przeprowadzaniu modernizacji i kapitalnych remontów urządzeń gazowniczych, nie później jednak niż do końca 1975 r.

Minister Górnictwa i Energetyki: *J. Mitreğa*

22

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 17 października 1968 r.

w sprawie zasad i trybu zaliczania niektórych okresów do okresów zatrudnienia.

(Dziennik Ustaw z dnia 5 listopada 1968 r. Nr 40, poz. 266)

Na podstawie art. 10 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Za okresy służby w oddziałach, które prowadziły walkę z hitlerowskim okupantem, podlegające zaliczeniu do okresów zatrudnienia w myśl art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6), zwanej dalej „ustawą”, uważa się:

1) okresy czynnego udziału w oddziałach Gwardii Ludowej, Armii Ludowej, Batalionów Chłopskich, Armii Krajowej, Polskiej Armii Ludowej, Korpusu Bezpieczeństwa oraz innych organizacji antyfaszystowskiego ruchu oporu,

2) okresy czynnego udziału w oddziałach antyfaszystowskiego ruchu oporu, które działały na obszarze innych państw.

2. Za okresy czynnego udziału w organizacjach młodzieżowych prowadzących walkę z hitlerowskim okupantem, podlegające zaliczeniu do okresów zatrudnienia w myśl art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy, uważa się okresy czynnego udziału, w okresie wojny 1939—1945, w Związku Walki Młodych, Związku Harcerstwa Polskiego oraz innych młodzieżowych organizacjach antyfaszystowskiego ruchu oporu.

§ 2. Za okresy działalności rewolucyjnej i działal-

ności w postępowych organizacjach politycznych lub społecznych, podlegające zaliczeniu do okresów zatrudnienia w myśl art. 10 ust. 1 pkt 10 ustawy, uważa się te okresy pracy organizacyjnej w partiach i organizacjach politycznych lub społecznych, które zostały zweryfikowane i uznane przez władzę naczelną właściwej partii lub innej organizacji politycznej.

§ 3. Za okresy udziału w walce o wolność narodową i zachowanie polskości, a w szczególności Gdańska, Pomorza, Warmii i Mazur, Śląska, Wielkopolski, Ziemi Lubuskiej, podlegające zaliczeniu do okresów zatrudnienia w myśl art. 10 ust. 1 pkt 12 ustawy, uważa się okresy udziału w walce przeciwko germanizacji, prowadzonej zarówno na terenie tych ziem, jak i poza ich obszarem.

§ 4. 1. Zaliczenie do okresu zatrudnienia wymaganego do uzyskania emerytury lub renty okresów:

1) służby w oddziałach oraz czynnego udziału w organizacjach młodzieżowych, prowadzących walkę z hitlerowskim okupantem, działających na obszarze Państwa Polskiego lub innych państw (art. 10 ust. 1 pkt 6 ustawy),

2) pobytu w hitlerowskich więzieniach za działalność polityczną i obozach koncentracyjnych w czasie od dnia 1 września 1939 r. do dnia 9 maja 1945 r. (art. 10 ust. 1 pkt 9 ustawy),

3) służby w wojskowych oddziałach ludowych w

czasie wojny domowej w Hiszpanii oraz internowania wskutek tej służby (art. 10 ust. 1 pkt 11 ustawy),

4) udziału w walce o wolność narodową i zachowanie polskości, a w szczególności Gdańska, Pomorza, Warmii i Mazur, Śląska, Wielkopolski, Ziemi Lubuskiej oraz okresy represji z tego tytułu (art. 10 ust. 1 pkt 12 ustawy)

następuje na podstawie zaświadczenia Zarządu Głównego Związku Bojowników o Wolność i Demokrację lub innego dowodu przedłożonego przez zainteresowanego i zaopiniowanego przez Zarząd Główny tego Związku.

2. Zaliczenie do okresu zatrudnienia wymaganego do przyznania emerytury lub renty okresów działalności rewolucyjnej i działalności w postępowych organizacjach politycznych lub społecznych oraz pobytu w więzieniach i obozach odosobnienia za tę działalność (art. 10 ust. 1 pkt 10 ustawy) następuje na podstawie zaświadczenia władzy naczelnej właściwej partii lub innej organizacji politycznej.

§ 5. Okresy wymienione w § 4 nie podlegają zaliczeniu do okresów zatrudnienia wymaganych do przyznania emerytury lub renty, jeżeli ten sam okres został już uwzględniony z tytułu zatrudnienia.

§ 6. Przepisy rozporządzenia stosuje się odpowiednio również do emerytur i rent określonych w przepisach:

1) ustawy z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu

emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19),

2) ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10),

3) ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1963 r. Nr 55, poz. 299),

4) ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11),

5) ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 12, poz. 70),

6) ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 69, poz. 436),

7) ustawy z dnia 29 marca 1965 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników (Dz. U. Nr 13, poz. 90).

§ 7. Traci moc rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 16 stycznia 1957 r. w sprawie zasad i trybu zaliczenia niektórych okresów do okresów zatrudnienia (Dz. U. z 1957 r. Nr 4, poz. 20 i Nr 55, poz. 272 oraz z 1967 r. Nr 4, poz. 17).

§ 8. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 stycznia 1968 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: A. Burski

23

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 22 października 1968 r.

zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia, które osoby wykonujące pracę nakładczą uważa się za pracowników w rozumieniu ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin.

(Dziennik Ustaw z dnia 5 listopada 1968 r. Nr 40, poz. 287)

Na podstawie art. 5 ust. 2 pkt 2, art. 92 i art. 125 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisowi § 2 ust. 4 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 27 sierpnia 1968 r. w sprawie określenia, które osoby wykonujące pracę nakładczą uważa się za pracowników w rozumieniu ustawy o powszechnym zaopa-

trzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 34, poz. 234), nadaje się brzmienie;

„4. Za członków rodziny w rozumieniu ust. 1 i 2 uważa się małżonka, dzieci własne i przysposobione, pasierbów, rodziców, osoby przysposabiające, ojczyma, macochę, wnuki, dziadków, rodzeństwo, teściów, zięciów, synowe, szwagierki i szwagrów.”

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 5 września 1968 r.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: A. Burski

24

ROZPORZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 22 października 1968 r.

w sprawie określenia niektórych stanowisk, na których zatrudnienie uważa się za pracę górniczą upoważniającą do górniczej emerytury lub renty.

(Dziennik Ustaw z dnia 5 listopada 1968 r. Nr 40, poz. 288)

Na podstawie art. 2 ust. 4 i 5 oraz art. 4 ust. 3 ustawy z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19) zarządza się, co następuje:

§ 1. Za okresy pracy pod ziemią w przodkach

bezpośrednio przy urabianiu lub ładowaniu urobku albo przy głębieniu szybów, które w myśl art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19), zwanej dalej ustawą,

zalicza się w wymiarze półtorakrotnym, uważa się okresy zatrudnienia po Wyzwoleniu na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 1 do rozporządzenia.

§ 2. 1. Za zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki oraz w przedsiębiorstwach robót górniczych wykonujących roboty dla kopalń siarki uważa się zatrudnienie na stanowiskach wymienionych w wykazie stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia.

2. Zatrudnienie na stanowiskach wymienionych w pkt 1—9 wykazu, o którym mowa w ust. 1, uważa się za pracę w przodkach bezpośrednio przy urabianiu i ładowaniu urobku, uzasadniającą w myśl art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy zaliczenie okresu zatrudnienia po Wyzwoleniu w wymiarze półtorakrotnym.

§ 3. Za pracowników dozoru ruchu i kierownictwa ruchu kopalń i przedsiębiorstw, określonych w art. 2 ust. 1 pkt 5 ustawy, uważa się pracowników wykonujących czynności dozoru ruchu lub kierownictwa ruchu, którzy w myśl przepisów dekretu z dnia 6 maja 1953 r. — Prawo górnicze (Dz. U. z 1961 r. Nr 23, poz. 113) podlegają zatwierdzeniu przez urząd górniczy, z tym że w przedsiębiorstwach robót górniczych wykonujących prace montażowe dla kopalń uważa się za pracowników:

1) dozoru ruchu — tylko te osoby, które bezpośrednio kierują robotami prowadzonymi przez te przedsiębiorstwa na terenie kopalń pod ziemią,

2) kierownictwa ruchu — osoby zatrudnione na stanowiskach:

- a) dyrektora,
- b) naczelnego inżyniera,
- c) zastępcy naczelnego inżyniera.

§ 4. Za pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa w jednostkach organiza-

cyjnych określonych w art. 2 ust. 2 pkt 4 i 5 ustawy uważa się pracowników, którzy:

1) posiadają tytuł inżyniera lub technika i są zatrudnieni zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami w zakresie górnictwa albo

2) nie posiadają tytułu inżyniera lub technika, ale spełniają łącznie następujące warunki:

a) posiadają praktyczne przygotowanie nabyte w czasie co najmniej 5-letniej pracy w dozorze ruchu lub w innej pracy pod ziemią oraz

b) wykonują czynności, które wymagają kwalifikacji inżyniera lub technika i które normalnie są powierzane inżynierom lub technikom.

§ 5. Zakłady pracy obowiązane są prowadzić dokładną ewidencję okresów zatrudnienia na stanowiskach objętych rozporządzeniem według szczegółowych zasad ustalonych przez właściwych ministrów w uzgodnieniu z Prezesem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

§ 6. Tracą moc:

1) rozporządzenie Ministra Pracy i Opieki Społecznej z dnia 12 lipca 1957 r. w sprawie określenia pracowników dozoru ruchu i kierownictwa ruchu kopalń oraz pracowników zatrudnionych na stanowiskach wymagających kwalifikacji inżyniera lub technika w zakresie górnictwa (Dz. U. z 1957 r. Nr 41, poz. 188 i z 1966 r. Nr 16, poz. 103),

2) rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 12 stycznia 1966 r. w sprawie określenia stanowisk pracy, na których zatrudnienie w kopalniach siarki oraz w przedsiębiorstwach robót górniczych wykonujących roboty dla kopalń siarki uważa się za zatrudnienie na odkrywce (Dz. U. Nr 5, poz. 30).

§ 7. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

Załącznik nr 1 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 22 października 1968 r. (poz. 288)

WYKAZ STANOWISK PRACY POD ZIEMIĄ, NA KTÓRYCH OKRESY PRACY ZALICZA SIĘ W WYMIARZE PÓLTORAKROTNYM

- 1) górnik kombajnista,
- 2) monitorzysta w komorze w oddziale hydraulicznym albo górnik ługownik, wodziarz i murarz zatrudniony w kopalni soli przy urabianiu natryskowym,
- 3) operator urządzeń energo-mechanicznych bezpośredniego napędu urządzeń eksploatacyjnych w przodkach,
- 4) górnik na ścianie, w komorze, zabierce, chodniku lub przekopie przy ładowaniu lub urabianiu ręcznym i mechanicznym oraz murarz, betoniarz i zbrojarz na ścianie, w komorze, zabierce lub chodniku,
- 5) górnik-ładowacz, -wiertacz, -murarz, -betoniarz, -zbrojarz, -cieśla zatrudnieni przy głębieniu szybów i szybików,
- 6) górnik-budowacz,
- 7) górnik-wiertacz,
- 8) górnik-strzałowy i instruktor strzałowy,
- 9) górnik-rabunkarz,

10) górnik-cieśla i ładowacz na ścianie i zabierce, przy przekładce i podsadzce suchej, hydraulicznej i pneumatycznej,

11) wrębiarz,

12) rzemieślnicy stale zatrudnieni pod ziemią w przodkach przy obsłudze i konserwacji sprzętu mechanicznego i elektrycznego,

13) ratownicy zawodowi zatrudnieni w centralnej lub okręgowych stacjach ratownictwa górniczego.

U w a g i:

1) W wymiarze półtorakrotnym zalicza się także okresy pracy na stanowiskach wymienionych w wykazie przy robotach górniczych, polegających na przebudowie chodników głównych i pomocniczych z równoczesną przybierką i nową obudową oraz na przebudowie szybów i szybików.

2) Na równi z pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie traktuje się pracę w charakterze młodszego górnika lub pomocnika.

Załącznik nr 2 do rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 22 października 1968 r. (poz. 288).

**WYKAZ STANOWISK PRACY, NA KTÓRYCH ZATRUDNIENIE W KOPALNIACH SIARKI
ORAZ W PRZEDSIĘBIORSTWACH ROBÓT GÓRNICZYCH
WYKONUJĄCYCH ROBOTY DLA KOPALŃ SIARKI UWAŻA SIĘ ZA ZATRUDNIENIE NA ODKRYWCE**

<p>1) górnik odkrywkowy przodkowy — górnik strza-
łowy,
2) górnik odkrywkowy — wiertacz,
3) górnik odkrywkowy — przodkowy,
4) mechanik hydraulicznego urabiania nadkładu
i złóż,
5) mechanik górniczy odkrywkowy — operator ko-
parki jednonaczyniowej,
6) mechanik górniczy odkrywkowy — operator
spychacza,
7) mechanik górniczy odkrywkowy — operator
urządzeń wieloczynnościowych,
8) mechanik górniczy odkrywkowy — operator ko-
parek i zwałowarek wielonaczyniowych,
9) mechanik górniczy odkrywkowy — operator ko-
parki łyżkowej o napędzie spalinowym,
10) górnik odkrywkowy — wydawca materiałów
wybuchowych,
11) elektromechanik górniczy odkrywkowy — ope-
rator taśmociągów wielkogabarytowych,
12) taśmowy urządzeń transportowych górnictwa
odkrywkowego,</p> | <p>13) elektromechanik górniczy odkrywkowy — ope-
rator maszyn i urządzeń specjalnych dla taśmociąg-
ów oraz maszyn pomocniczych,
14) budowacz drenu górnictwa odkrywkowego,
15) budowacz i konserwator kolektora górnictwa
odkrywkowego,
16) maszynista pomp górnictwa odkrywkowego —
pompiarz,
17) oczyszczacz ścieków przemysłowych,
18) cieśla górniczy odkrywkowy,
19) czyściciel transporterów taśmowych górnictwa
odkrywkowego,
20) sprężarkowy,
21) przeróbkarz kopalni — sortowniczy,
22) pomiarowy,
23) zwałowacz nadkładu,
24) rzemieślnicy i inni robotnicy zatrudnieni stale
na odkrywce przy wykonywaniu konserwacji i re-
montów maszyn i urządzeń górnictwa odkrywko-
wego: konserwator pomp, elektryk, mechanik, sma-
rownicz, wulkanizator oraz konserwator transpor-
terów taśmowych.</p> |
|---|--|

25

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO

z dnia 8 sierpnia 1968 r.

**w sprawie zaszeregowania do grup uposażenia nauczycieli studium wojskowego zatrudnionych
w szkołach wyższych i wyższych szkołach zawodowych.**

(Monitor Polski z dnia 9 listopada 1968 r. Nr 46, poz. 324)

Na podstawie § 3 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pracowników szkół wyższych, Polskiej Akademii Nauk i jej placówek naukowych (Dz. U. z 1961 r. Nr 43, poz. 225 i z 1967 r. Nr 28, poz. 132) zarządza się, co następuje:

§ 1. Przepisy zarządzenia mają zastosowanie do nauczycieli studium wojskowego, nie będących oficerami służby czynnej, zatrudnionych w szkołach wyższych i wyższych szkołach zawodowych.

§ 2. 1. W zależności od posiadanych kwalifikacji i stopnia wojskowego nauczyciele studium wojskowego przy powołaniu do pracy w szkole wyższej lub wyższej szkole zawodowej otrzymują uposażenie zasadnicze według następujących grup, określonych w § 3 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pracowników szkół wyższych, Polskiej Akademii Nauk i jej placówek naukowych (Dz. U. z 1961 r. Nr 43, poz. 225 i z 1967 r. Nr 28, poz. 132):

a) uposażenie grupy 3K — nauczyciele studium wojskowego posiadający ukończone wyższe studia wojskowe oraz nauczyciele studium wojskowego posiadający stopień oficerski co najmniej kapitana rezerwy, ukończone studia wyższe (niewojskowe) i szkołę oficerską;

b) uposażenie grupy 4K — nauczyciele studium wojskowego posiadający stopień oficerski co najmniej kapitana rezerwy, wykształcenie średnie, ukończoną szkołę oficerską oraz co najmniej 3-letnią praktykę na stanowisku wykładowcy w szkołach (kursach) wojskowych lub co najmniej 5-letnią praktykę dowódczą;

c) uposażenie grupy 5K — nauczyciele studium wojskowego posiadający stopień oficera rezerwy, ukończone studia wyższe (niewojskowe) i odpowiednie dla danej specjalności wojskowej przeszkolenie wojskowe.

2. W razie uzyskania przez nauczyciela studium wojskowego, pobierającego uposażenie zasadnicze grupy 5K lub 4K, kwalifikacji uprawniających do zaszeregowania do wyższej grupy uposażenia zasadniczego, awansowanie do wyższej grupy uposażenia następuje z dniem pierwszym miesiąca następującego po spełnieniu warunków, od których zależy wyższa grupa uposażenia zasadniczego.

§ 3. 1. Nauczyciela studium wojskowego, pobierającego uposażenie zasadnicze grupy 5K lub 4K, rektor szkoły wyższej lub wyższej szkoły zawodowej może awansować do bezpośrednio wyższej grupy uposażenia zasadniczego po upływie 3 lat nienaganej pracy na stanowisku nauczyciela studium woj-

skowego w szkole wyższej lub wyższej szkole zawodowej.

2. Przyznanie wyższej grupy uposażenia zasadniczego, o której mowa w ust. 1, może nastąpić w terminie określonym w przepisach ustalających ogólne zasady przeszerogowania i awansowania pracowników.

§ 4. Traci moc zarządzenie Ministra Szkolnictwa

Wyższego z dnia 29 grudnia 1956 r. w sprawie zasad zaszerogowania nauczycieli studium wojskowego w szkołach wyższych (Monitor Polski z 1957 r. Nr 7, poz. 55).

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą od dnia 1 maja 1968 r.

Minister Oświaty i Szkolnictwa Wyższego:
w z. R. Mistewicz

26

ZARZĄDZENIE MINISTRA KULTURY I SZTUKI

z dnia 26 sierpnia 1968 r.

w sprawie bezpieczeństwa publiczności oraz porządku i higieny w miejscach publicznej działalności artystycznej i rozrywkowej.

(Monitor Polski z dnia 28 października 1968 r. Nr 44, poz. 312)

Na podstawie art. 20 ustawy z dnia 9 kwietnia 1968 r. o zezwoleniach na publiczną działalność artystyczną, rozrywkową i sportową (Dz. U. Nr 12, poz. 64) zarządza się co następuje:

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

§ 1. Organizator imprezy obowiązany jest zapewnić porządek oraz bezpieczeństwo życia, zdrowia i mienia jej uczestników w miejscu imprezy.

§ 2. 1. Organizator imprezy powinien zapewnić stałe działanie oświetlenia sztucznego w miejscu imprezy, w dojazdach do tego miejsca, przy wszelkich występach i przeszkodach na drogach komunikacyjnych, a także wskazujące kierunek wyjścia.

2. Organizator imprezy powinien przestrzegać, aby w miejscu imprezy instalacje i urządzenia elektryczne były niedostępne dla osób nie związanych z ich obsługą oraz aby nie zagrażały bezpieczeństwu ludzi i mienia.

3. Organizator obowiązany jest zawiadomić właściwą terenowo jednostkę straży pożarnej na 7 dni przed terminem o mającej się odbyć imprezie.

§ 3. Urządzenia rozrywkowe w miejscu imprezy powinny posiadać odpowiednie zabezpieczenia chroniące życie, zdrowie i mienie osób korzystających z tych urządzeń oraz osób postronnych.

§ 4. Urządzenia i oświetlenie służące do dekoracji w miejscu imprezy oraz sprzęt i urządzenia zmechanizowane przeznaczone do użytku publiczności powinny być przed imprezą zbadane pod względem ich sprawności i bezpieczeństwa przez fachową obsługę.

§ 5. Przy każdym zmechanizowanym urządzeniu rozrywkowym powinna być umieszczona w miejscu widocznym instrukcja objaśniająca sposób korzystania z tego urządzenia. Ponadto w miejscu imprezy powinna znajdować się odpowiednia obsługa zapewniająca prawidłowe działanie urządzeń zmechanizowanych oraz przestrzeganie przepisów instrukcji.

§ 6. W miejscu imprezy powinien znajdować się punkt pierwszej pomocy, odpowiednio oznaczony i wyposażony.

§ 7. W budynku lub pomieszczeniu, w którym

odbywa się impreza, należy wydzielić i oznaczyć odpowiednio wyposażone miejsce na palenie tytoniu.

§ 8. Miejsce imprezy, urządzenia i sprzęt powinny być oddane do użytku publicznego w należytej czystości.

§ 9. Pomieszczenia w budynku, w którym odbywa się impreza, powinny posiadać wentylację zapewniającą wymaganą przepisami szczególnymi wymianę powietrza na osobę w ciągu godziny, a ogrzewanie tych pomieszczeń powinno być zgodne z ustaleniami odpowiedniej Polskiej Normy.

Rozdział 2.

Przepisy szczególne dotyczące imprez w budynkach i na placach do tego celu nie przeznaczonych.

§ 10. Organ udzielający zezwolenia na imprezę w budynku lub na placu do tego celu nie przeznaczonym powinien ustalić w treści zezwolenia również liczbę osób, które mogą uczestniczyć w imprezie, biorąc pod uwagę wytrzymałość istniejących elementów konstrukcyjnych obiektu oraz ilość i szerokość wyjść i dróg komunikacyjnych. Ustaleń tych dokonuje organ udzielający zezwolenia po zasięgnięciu opinii technicznej osoby posiadającej odpowiednie kwalifikacje zawodowe, a w szczególności odpowiednie uprawnienia budowlane.

§ 11. W miejscu imprezy organizator powinien zapewnić odrębne ustępy dla mężczyzn i dla kobiet. Ilość oczek ustępowych powinna wynosić:

1) po jednym oczku, jeżeli liczba uczestników nie przekracza 100 osób,

2) jeżeli liczba uczestników przekracza 100 osób — po jednym oczku na każde 200 osób.

§ 12. Przy urządzaniu imprezy w budynku organizator powinien przestrzegać, aby:

1) liczba uczestników nie przekraczała liczby ustalonej w zezwoleniu,

2) drzwi wyjściowe z pomieszczenia, w którym ma się odbyć impreza, otwierały się na zewnątrz i nie mogły być zamknięte w czasie imprezy na klucz, zasuwę lub w inny trwały sposób,

3) na drogach ewakuacyjnych nie było żadnych przeszkód, a schody, stopnie, pochylnie, spoczniki nie były śliskie lub uszkodzone, a w razie pokry-

cia ich chodnikiem — aby zamocowanie chodnika było skuteczne,

4) okna pomieszczeń, w których odbywa się impreza, przystosowane były do otwierania z poziomu podłogi oraz aby uniemożliwione było trwałe zamknięcie okien okiennicami lub kratami.

§ 13. Przy urządzaniu imprez na placu organizator powinien przestrzegać, aby miejsce imprezy:

1) znajdowało się w odpowiedniej odległości od dróg komunikacyjnych o dużym nasileniu ruchu kołowego,

2) było urządzone w miejscu o równej nawierzchni, bez rowów, wybojów, nagromadzonych kamieni lub innych przedmiotów,

3) posiadało wejścia i wyjścia, jeżeli plac jest ogrodzony, odpowiednio oznaczone i przystosowane do szybkiego przepuszczania publiczności.

§ 14. Organ udzielający zezwolenia może zezwolić na imprezę w miejscu nie odpowiadającym wymaganiom określonym w § 10, 11, 12 pkt 2—4 i § 13, jeżeli jest to uzasadnione szczególnymi okolicznościami w miejscu imprezy, pod warunkiem zapewnienia bezpieczeństwa publiczności.

Rozdział 3.

Przepisy o zachowaniu porządku w czasie imprezy.

§ 15. W czasie trwania przedstawienia wstęp na widownię jest wzbroniony, chyba że rodzaj imprezy na to zezwala.

§ 16. 1. Jeżeli w miejscu imprezy znajduje się szatnia strzeżona, wstęp na widownię w wierzchnim okryciu jest niedozwolony.

2. Nakrycie głowy należy zdjąć, jeżeli przeszkadza w odbiorze widowiska.

§ 17. Przy wejściu na imprezę należy okazać kontrolerowi bilet, kartę wstępu lub zaproszenie, a następnie zająć wyznaczone miejsce.

§ 18. W czasie trwania imprezy widowiskowej lub muzycznej nie wolno chodzić po widowni ani zmieniać miejsca, chyba że rodzaj imprezy na to zezwala. Wyjście z widowni w czasie trwania imprezy dopuszczalne jest w razie zasłabnięcia lub innej konieczności.

§ 19. W czasie trwania imprezy widowiskowej lub muzycznej obowiązuje zachowanie ciszy i spokoju na widowni.

§ 20. Palenie tytoniu dozwolone jest tylko w wyznaczonym miejscu.

§ 21. Wstęp na imprezę i przebywanie na niej w stanie nietrzeźwym jest niedozwolone.

Rozdział 4.

Przepisy o służbie porządkowej.

§ 22. Organizator imprezy powołuje własną służbę porządkową, w ilości określonej aktualnymi potrzebami. Służbę porządkową pełnią bileterzy, a w razie potrzeby osoby dodatkowo zatrudnione. Służba porządkowa obowiązana jest ściśle współdziałać z Milicją Obywatelską.

§ 23. Organizator imprezy estradowej powinien zawiadomić pisemnie właściwą jednostkę Milicji Obywatelskiej, najpóźniej na 7 dni przed terminem o:

1) terminie, miejscu i charakterze imprezy,

2) liczebności służby porządkowej.

§ 24. Zadaniem służby porządkowej jest zapobieganie i przeciwdziałanie wszelkim usiłowaniom zakłócenia spokoju i porządku lub zagrożenia bezpieczeństwa publicznego.

§ 25. Do osób naruszających spokój i porządek publiczny na imprezie służba porządkowa stosuje następujące środki:

1) zwraca uwagę poszczególnym osobom,

2) wzywa do zachowania spokoju lub porządku publicznego,

3) wyprowadza z widowni osoby zakłócające spokój lub porządek publiczny,

4) przekazuje Milicji Obywatelskiej osoby, o których mowa w pkt 3.

§ 26. Członkowie służby porządkowej noszą na lewym ramieniu (przedramieniu) białe opaski z nadrukiem „służba porządkowa”.

Rozdział 5.

Przepisy o uczęszczaniu dzieci i młodzieży na imprezy.

§ 27. 1. Dzieci i młodzieży mogą uczęszczać tylko na imprezy dla nich dozwolone.

2. Organ udzielający zezwolenia na imprezę, jednostka organizacyjna zwolniona od obowiązku uzyskiwania zezwolenia (art. 3 ustawy o zezwoleniach na publiczną działalność artystyczną, rozrywkową i sportową) lub jej kierownik określa granice wieku dzieci i młodzieży do lat 16, które mogą uczęszczać na daną imprezę.

§ 28. 1. Dzieci i młodzieży do lat 16 mogą uczęszczać na imprezy z wyjątkiem wyświetlania filmów:

1) w wieku od 4 do 8 lat — do godz. 18,

2) w wieku ponad 8 do 14 lat — do godz. 20,

3) w wieku ponad 14 do 16 lat do godz. 22.

2. Godziny podane w ust. 1 oznaczają godziny zakończenia imprezy.

3. Dzieci i młodzieży do lat 14 mogą uczęszczać na imprezy (ust. 1) tylko pod opieką rodziców, wychowawców lub innych osób dorosłych.

4. Młodzieży w wieku od 14 do 16 lat może uczęszczać na imprezy (ust. 1) trwające do godz. 22 tylko pod opieką rodziców, wychowawców lub innych osób dorosłych.

§ 29. 1. Dzieci do lat 7 mogą uczęszczać na wyświetlane dla nich filmy tylko na seanse kończące się nie później niż o godz. 18 i tylko pod opieką rodziców, wychowawców lub innych osób dorosłych.

2. Dzieci w wieku od 7 do 11 lat mogą uczęszczać na seanse filmowe kończące się nie później niż o godz. 20, z zastrzeżeniem że na seanse rozpoczynające się od godz. 15 tylko pod opieką dorosłych.

3. Dzieci i młodzieży w wieku od 12 do 16 lat mogą uczęszczać na seanse rozpoczynające się o godz. 20 lub później tylko pod opieką dorosłych.

4. Niezależnie od przepisów ust. 1—3 obowiązują ustalenia dotyczące granicy wieku, od której uzależniony jest wstęp do kina dla widzów młodocianych na określony film.

Rozdział 6.

Przepisy końcowe.

§ 30. Przepisów § 2 ust. 1 i 3, § 6—11, § 14, § 16—20 i § 26 nie stosuje się do imprez w zakładach gastronomicznych.

§ 31. Zarządzenie wchodzi w życie po upływie trzech miesięcy od dnia ogłoszenia.

Minister Kultury i Sztuki: *L. Motyka*

27

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 31 sierpnia 1968 r.

w sprawie dodatku do uposażenia dla pracowników, którym powierzono prowadzenie służbowego samochodu.

(Monitor Polski z dnia 10 października 1968 r. Nr 42, poz. 293)

Na podstawie § 5 ust. 4 i w związku z § 2 ust. 2 uchwały nr 291 Rady Ministrów z dnia 1 grudnia 1967 r. w sprawie usprawnienia gospodarki służbowymi samochodami osobowymi oraz z § 3 i § 13 ust. 4 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 12 marca 1968 r. w sprawie używania pojazdów samochodowych do celów służbowych (Monitor Polski Nr 12, poz. 78) zarządza się, co następuje:

§ 1. Pracownikom państwowych jednostek organizacyjnych oraz organizacji społecznych dotowanych z budżetu Państwa i organizacji spółdzielczych nie zatrudnionym na stanowisku kierowcy, którym powierzono prowadzenie służbowego samochodu w trybie ustalonym w § 13 zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 12 marca 1968 r. w sprawie używania pojazdów samochodowych do celów służbowych (Monitor Polski Nr 12, poz. 78), przysługuje zryczałtowany dodatek do uposażenia za prowadzenie samochodu służbowego i wykonywanie czynności związanych z jego eksploatacją, zwany dalej „dodatkiem”.

§ 2. Wysokość dodatku na poszczególne rodzaje pojazdów wynosi:

1) samochody osobowe	— 18 zł dziennie,
2) samochody ciężarowe o dopuszczalnym ciężarze całkowitym do 3,5 tony	— 24 zł „
3) autobusy do 15 miejsc siedzących	— 24 zł „

§ 3. 1. Dodatek może być przyznany tylko w razie zniesienia etatu kierowcy na dany samochód.

2. Dodatek wypłaca się na podstawie zapisu w karcie drogowej za każdy dzień, w którym pracownik prowadził powierzony mu samochód służbowy, przy czym dodatek zwiększa się o 6 zł dziennie, jeśli pracownik ten dokonał w danym dniu czynności obsługi codziennej pojazdu zgodnie z przepi-

sami zarządzenia Ministra Komunikacji z dnia 28 grudnia 1963 r. w sprawie planowo-zapobiegawczej obsługi technicznej i naprawy pojazdów samochodowych i przyczep (Monitor Polski z 1964 r. Nr 6, poz. 28).

3. Za dany dzień może być wypłacony tylko jeden dodatek za prowadzenie i wykonywanie czynności związanych z eksploatacją jednego samochodu służbowego.

§ 4. Dodatek nie wchodzi do podstawy obliczania wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, za czas choroby, urlopu wypoczynkowego oraz innych usprawiedliwionych nieobecności w pracy, za które pracownikowi przysługuje wynagrodzenie.

§ 5. Dodatek przyznaje kierownik tej jednostki organizacyjnej, w której posiadaniu znajduje się samochód i która zatrudnia pracownika wykonującego dodatkowo funkcję kierowcy.

§ 6. Pracownik uprawniony do prowadzenia samochodu służbowego może być — niezależnie od innych sankcji — pozbawiony dodatku w razie stwierdzenia, że używa pojazdu do innych celów niż służbowe oraz że nie wykazuje dbałości o jego stan techniczny.

§ 7. Wydatki z tytułu wypłat dodatków powinny być pokrywane z osobowego funduszu płac, przy czym dodatki wypłacane za prowadzenie samochodów osobowych nie mogą przekroczyć limitów finansowych przeznaczonych na wydatki związane z eksploatacją służbowych samochodów osobowych.

§ 8. Jednostki administracji państwowej i gospodarczej obowiązane są do przeprowadzania stałej kontroli prawidłowości przyznawania i wykorzystywania dodatków.

§ 9. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac:
w z. *A. Firganek*

28

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 27 września 1968 r.

w sprawie rodzajów zatrudnień, których okresowe wykonywanie nie powoduje zawieszenia prawa do emerytury lub renty.

(Monitor Polski z dnia 10 października 1968 r. Nr 42, poz. 294)

Na podstawie art. 65 ust. 4 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Nie zawieszają się prawa do emerytury, renty inwalidzkiej z tytułu inwalidztwa powstałego z in-

nych przyczyn niż wypadek w zatrudnieniu lub choroba zawodowa i renty rodzinnej, niezależnie od wysokości osiąganych zarobków, w razie wykonywania pracy przez okres nie dłuższy niż 4 miesiące w ciągu roku kalendarzowego, rencistom:

- 1) posiadającym kwalifikacje fachowych pracowni-

ków gastronomicznych, zatrudnionym na stanowiskach kucharza, kuchmistrza, szefa kuchni lub jego zastępcy oraz kelnera, jeżeli zatrudnienie wykonywane jest:

a) w uspołecznionym zakładzie przemysłu gastronomicznego uruchamianym sezonowo lub czynnym stale — w okresie nasilenia sezonu turystyczno-wypoczynkowego albo

b) w obiektach wczasowych Funduszu Wczasów Pracowniczych lub zakładowych;

2) posiadającym kwalifikacje przewidziane dla pracowników służby pocztowo-telekomunikacyjnej, zatrudnionym w urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych przy obsłudze interesantów oraz na stanowiskach telefonistek i telegrafistek, jeżeli zatrudnienie wykonywane jest:

a) w okresie występowania w urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych okresowych spiętrzeń prac spowodowanych świętami albo

b) w urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych położonych w miejscowościach turystyczno-wypoczynkowych i uzdrowiskowych oraz na szlakach turystycznych w okresie nasilenia prac spowodowanego sezonem;

3) zatrudnionym przez Polską Izbę Handlu Zagranicznego na stanowiskach pracy związanych z obsługą targów międzynarodowych i krajowych;

4) zatrudnionym w jednostkach działających w zakresie turystyki w charakterze informatorów turystycznych, pilotów wycieczek zagranicznych oraz kasjerów walutowych w okresie nasilenia sezonu turystycznego;

5) pełniącym funkcje przewodników, jeżeli pełniący te funkcje posiada uprawnienia przewodnika turystycznego, uzyskane na podstawie przepisów wydanych przez Przewodniczącego Głównego Komitetu Kultury Fizycznej i Turystyki.

2. Przepisy ust. 1 mają zastosowanie pod warunkiem nieosiągnięcia przez rencistę zarobku z tytułu wykonywania innej pracy lub dochodu z innych źródeł, powodujących zawieszenie prawa do emerytury lub renty w całości lub w części; jeżeli zarobki te lub dochody powodują wypłacanie tych świadczeń w kwocie zmniejszonej, wypłaca się je rencistom określonym w ust. 1 w tej kwocie.

§ 2. 1. Wykaz przedsiębiorstw i organizacji prowadzących zakłady przemysłu gastronomicznego objęte przepisem § 1 ust. 1 pkt 1 lit. a) oraz okresy, które uważa się za okresy nasilenia sezonu w tych zakładach, ustalają dla swoich terenów na wniosek zjednoczeń wiodących w przemyśle gastronomicznym i garmażeryjnym właściwe do spraw handlu organy prezydów wojewódzkich rad narodowych (rad narodowych miast wyłączonych z województw) w uzgodnieniu z właściwymi organami do spraw kultury fizycznej i turystyki oraz oddziałami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

2. Wykaz urzędów pocztowo-telekomunikacyjnych objętych przepisem § 1 ust. 1 pkt 2 oraz okresy, w których w urzędach tych mogą być zatrudnieni renciści na zasadach określonych w tym przepisie, ustalają dla podległych urzędów dyrekcje okręgowe poczty i telekomunikacji w uzgodnieniu z właściwymi oddziałami Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

3. Przepis § 1 ust. 1 pkt 3 ma zastosowanie pod

warunkiem uzyskania przez Polską Izbę Handlu Zagranicznego pisemnej zgody właściwego do spraw zatrudnienia organu prezydium rady narodowej na okresowe zatrudnienie ustalonej liczby rencistów.

§ 3. 1. Warunkiem wypłacania emerytury lub renty osobom objętym przepisem § 1 jest przedstawienie zaświadczenia zakładu pracy stwierdzającego, że rencista:

1) ma kwalifikacje fachowego pracownika gastronomicznego i zatrudniony jest w zakładzie przemysłu gastronomicznego lub w obiekcie wczasowym Funduszu Wczasów Pracowniczych albo zakładowym na stanowisku kucharza, kuchmistrza, szefa kuchni lub jego zastępcy albo kelnera — w przypadkach określonych w § 1 ust. 1 pkt 1;

2) ma kwalifikacje przewidziane dla pracowników służby pocztowo-telekomunikacyjnej i zatrudniony jest przy obsłudze interesantów lub na stanowisku telefonistki albo telegrafistki — w przypadkach określonych w § 1 ust. 1 pkt 2;

3) zatrudniony jest przez Polską Izbę Handlu Zagranicznego na stanowiskach pracy związanych z obsługą targów międzynarodowych lub krajowych — w przypadkach określonych w § 1 ust. 1 pkt 3;

4) zatrudniony jest w charakterze informatora turystycznego, pilota wycieczek zagranicznych lub kasjera walutowego — w przypadkach określonych w § 1 ust. 1 pkt 4;

5) ma uprawnienia przewodnika turystycznego i wykonuje funkcje tego przewodnika — w przypadkach określonych w § 1 ust. 1 pkt 5.

2. Zaświadczenia, o których mowa w ust. 1 pkt 1—4, powinny stwierdzić, na jaki okres zawarta została z rencistą umowa.

§ 4. 1. Jeżeli okres pracy rencisty z zarobkiem przekraczającym kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 65 ust. 3 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6) trwał w danym roku kalendarzowym dłużej niż 4 miesiące, prawo do emerytury lub renty ulega zawieszeniu od najbliższego terminu płatności emerytury lub renty przypadającego po upływie czwartego miesiąca pracy.

2. Zakład pracy obowiązany jest zawiadomić organ wypłacający emeryturę lub rentę o fakcie przedłużenia ponad okres 4 miesięcy umowy z rencistą pobierającym zarobek przekraczający kwoty określone w przepisach, o których mowa w ust. 1.

§ 5. Przepisy zarządzenia stosuje się odpowiednio do:

1) górniczych emerytur i górniczych rent inwalidzkich z tytułu inwalidztwa powstałego wskutek innych przyczyn niż wypadek w zatrudnieniu lub choroba zawodowa oraz do górniczych rent wdowich po pracownikach zmarłych wskutek innych przyczyn niż wypadek w zatrudnieniu lub choroba zawodowa — przysługujących na podstawie ustawy z dnia 28 maja 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (Dz. U. z 1968 r. Nr 3, poz. 19);

2) kolejowych emerytur, kolejowych rent inwalidzkich z tytułu inwalidztwa powstałego z innych przyczyn niż wypadek w zatrudnieniu lub choroba zawodowa oraz kolejowych rent rodzinnych — przysługujących na podstawie ustawy z dnia 23 sty-

cznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10);

3) rent rodzinnych — przysługujących na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8), jeżeli nie zachodzą warunki określone w art. 8 ust. 2 i 3 tej ustawy;

4) rent inwalidzkich z tytułu inwalidztwa nie pozostającego w związku ze służbą wojskową i do rent rodzinnych — przysługujących na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu inwalidów wojennych i wojskowych oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 11);

5) rent rodzinnych — przysługujących na podstawie ustawy z dnia 13 grudnia 1957 r. o zaopatrzeniu emerytalnym żołnierzy zawodowych i nadterminowych oraz ich rodzin (Dz. U. z 1963 r. Nr 55, poz. 299);

6) rent z tytułu wysługi lat, rent inwalidzkich z tytułu inwalidztwa nie pozostającego w związku ze służbą oraz rent rodzinnych po funkcjonariuszach zmarłych bez związku ze służbą — przysługujących na podstawie ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o zaopatrzeniu emerytalnym funkcjonariuszów Milicji Obywatelskiej oraz ich rodzin (Dz. U. Nr 12, poz. 70) i ustawy z dnia 10 grudnia 1959 r. o Służbie Więziennej (Dz. U. Nr 69, poz. 436);

7) rent przysługujących:

a) na podstawie ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o zaopatrzeniu emerytalnym członków rolniczych

spółdzielni produkcyjnych, ich domowników oraz ich rodzin (Dz. U. z 1966 r. Nr 1, poz. 1),

b) na podstawie ustawy z dnia 29 marca 1965 r. o ubezpieczeniu społecznym rzemieślników (Dz. U. Nr 13, poz. 90),

c) w związku z art. 20 ust. 3 ustawy z dnia 24 stycznia 1968 r. o rentach i innych świadczeniach dla rolników przekazujących nieruchomości rolne na własność Państwa (Dz. U. Nr 3, poz. 15) — na podstawie ustawy z dnia 28 czerwca 1962 r. o przejmowaniu niektórych nieruchomości rolnych w zagospodarowanie lub na własność Państwa oraz o zaopatrzeniu emerytalnym właścicieli tych nieruchomości i ich rodzin (Dz. U. Nr 38, poz. 166).

§ 6. Tracą moc zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac:

1) z dnia 21 grudnia 1966 r. w sprawie wypłaty rent niektórym rencistom zatrudnionym w uspołecznionych zakładach przemysłu gastronomicznego (Monitor Polski Nr 74, poz. 355);

2) z dnia 17 kwietnia 1967 r. w sprawie wypłaty rent rencistom zatrudnianym okresowo przez Zarząd Międzynarodowych Targów Poznańskich (Monitor Polski Nr 24, poz. 115);

3) z dnia 28 lipca 1967 r. w sprawie wypłaty rent niektórym rencistom zatrudnionym w urzędach pocztowo-telekomunikacyjnych (Monitor Polski Nr 44, poz. 219).

§ 7. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

29

ZARZĄDZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU PRACY I PŁAC

z dnia 30 września 1968 r.

w sprawie uzupełnienia wykazu instytutów naukowo-badawczych uważanych za instytuty techniczne.

(Monitor Polski z dnia 10 października 1968 r. Nr 42, poz. 295)

Na podstawie art. 32 i 36 ustawy z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1965 r. Nr 19, poz. 129) oraz § 33 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 września 1961 r. w sprawie uposażenia pracowników instytutów naukowo-badawczych (Dz. U. Nr 43, poz. 226) w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Nauki i Techniki zarządza się, co następuje:

§ 1. W wykazie instytutów technicznych, stanowiącym załącznik do zarządzenia Przewodniczącego Komitetu Pracy i Płac z dnia 31 października 1961 r. w sprawie ustalenia wykazu instytutów naukowo-badawczych uważanych za instytuty techniczne (Monitor Polski z 1961 r. Nr 95, poz. 404, z 1962 r. Nr 43, poz. 202 i Nr 65, poz. 308, z 1965 r. Nr 53, poz. 277, z 1966 r. Nr 1, poz. 12, Nr 5, poz. 48, Nr 8, poz. 62 i Nr 11, poz. 77, z 1967 r. Nr 29, poz. 140

oraz z 1968 r. Nr 8, poz. 48) dodaje się lp. 74 i 75 w brzmieniu:

Lp.	Nazwa instytutu	Jednostka nadzorująca
„74	Zakład Naukowo-Badawczy Gospodarki Materiałowej	Komisja Planowania przy Radzie Ministrów
75	Zakład Metod i Techniki Obliczeniowej	Pełnomocnik Rządu do Spraw Elektronicznej Techniki Obliczeniowej”

§ 2. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Przewodniczący Komitetu Pracy i Płac: *A. Burski*

30

ZARZĄDZENIE MINISTRA KOMUNIKACJI

z dnia 19 października 1968 r.

w sprawie składu, właściwości i trybu postępowania Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych.*(Monitor Polski z dnia 28 października 1968 r. Nr 44, poz. 311)*

Na podstawie art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10) zarządza się, co następuje:

Skład Komisji i jej siedziba.

§ 1. 1. Komisja Odwoławcza do Spraw Emerytalnych, zwana dalej „Komisją”, składa się z przewodniczącego i dwóch jego zastępców oraz z dwunastu członków. W razie potrzeby w skład Komisji może wchodzić więcej zastępców przewodniczącego Komisji.

2. Przewodniczącego Komisji i jego zastępców powołuje i odwołuje Minister Komunikacji, członków zaś powołuje i odwołuje Prezydium Zarządu Głównego Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL.

3. Siedzibą Komisji jest m. st. Warszawa.

4. Przez użyte dalej określenie „członek Komisji” rozumie się przewodniczącego Komisji, jego zastępców i członków.

§ 2. Przewodniczącym Komisji i jego zastępcami mogą być pracownicy Ministerstwa Komunikacji, którzy posiadają praktykę w dziedzinie zaopatrzenia emerytalnego i znajomość przepisów emerytalnych.

§ 3. Członkowie Komisji nie mogą wykonywać swych czynności w czasie:

- 1) zawieszenia w czynnościach służbowych,
- 2) toczącego się przeciwko nim postępowania karnosądowego lub dyscyplinarnego.

Właściwość rzeczowa.

§ 4. Do właściwości Komisji należy rozpatrywanie odwołań od decyzji w sprawie świadczeń przewidzianych w ustawie z dnia 23 stycznia 1968 r. o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników kolejowych i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 10) oraz w art. 3 i art. 6 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o świadczeniach pieniężnych przysługujących w razie wypadków przy pracy (Dz. U. Nr 3, poz. 8).

Odwołania.

§ 5. Odwołanie do Komisji składa się bezpośrednio lub przez pocztę w zakładzie pracy zainteresowanego, dyrekcji okręgowej kolei państwowych, zwanej dalej „dyrekcją”, lub w innej kolejowej jednostce organizacyjnej albo w Ministerstwie Komunikacji lub w innej instytucji, do której w myśl obowiązujących przepisów przysługuje prawo składania zażalenia lub skargi.

§ 6. Za dzień wniesienia odwołania uważa się dzień złożenia go w jednej z jednostek określonych w § 5, a jeżeli zostało ono przesłane przez pocztę — dzień nadania go na pocztę.

§ 7. Odwołanie powinno zawierać imię, nazwisko i adres osoby zainteresowanej, wymienienie kolejowej jednostki organizacyjnej, która wydała zaskarżoną decyzję, określenie żądania i podpis wnoszącego odwołanie.

Osoby uprawnione do udziału w postępowaniu.

§ 8. 1. Do wniesienia odwołania uprawniony jest każdy zainteresowany, który ma pełną zdolność do czynności prawnych w rozumieniu Kodeksu cywilnego.

2. Osoba niepełnoletnia może wnieść sama odwołanie, jeżeli dotyczy ono świadczenia z tytułu własnej pracy.

3. Za osobę nie mającą pełnej zdolności do czynności prawnych wnosi odwołanie jej przedstawiciel ustawowy.

§ 9. Zainteresowany, jego przedstawiciel ustawowy i pełnomocnik mają prawo dowiadywać się o biegu sprawy, przeglądać jawne akta rentowe w obecności pracownika ułatwiającego sprawę oraz sporządzać odpisy z tych akt.

§ 10. 1. Zainteresowany lub jego przedstawiciel ustawowy może upoważnić pełnomocnika do wniesienia odwołania lub też do dalszego brania udziału w postępowaniu w zakresie przysługującym zainteresowanemu. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie. Własnoręczność podpisu osoby udzielającej pełnomocnictwa powinna być potwierdzona przez kolejową jednostkę organizacyjną lub inny organ uprawniony do takiego potwierdzenia.

2. Pełnomocnictwo powinno być dołączone do akt w oryginale. Adwokaci mogą dołączyć pełnomocnictwo w odpisie uwierzytelnionym przez siebie.

3. Pełnomocnictwo na piśmie nie jest wymagane, jeżeli pełnomocnikami są: małżonek, pełnoletnie dzieci, rodzice, rodzeństwo lub opiekun. Osoby te powinny zamieścić w swym odwołaniu lub w osobnym piśmie oświadczenie o otrzymaniu pełnomocnictwa.

§ 11. Zainteresowany, jego przedstawiciel ustawowy i pełnomocnik może brać udział w posiedzeniach Komisji.

Posiedzenia Komisji.

§ 12. 1. Akta rentowe przekazuje Komisji dyrekcja wraz z odwołaniem.

2. Akta, o których mowa w ust. 1, powinny zawierać dowody, na których podstawie została podjęta zaskarżona decyzja, oraz dowody, które zainteresowany przedstawił po powzięciu zaskarżonej decyzji. W miarę potrzeby przewodniczący Komisji lub jego zastępca może zarządzić uzupełnienie akt innymi niezbędnymi dowodami.

§ 13. 1. Przewodniczący Komisji:

- 1) wyznacza termin i miejsce posiedzenia,

2) wyznacza przewodniczącego zespołu orzekającego,

3) powołuje protokolanta na posiedzenie spośród pracowników Ministerstwa Komunikacji,

4) zawiadamia o terminie i miejscu posiedzenia Zarząd Główny Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych PRL w celu wyznaczenia na posiedzenie członków zespołu orzekającego,

5) zawiadamia o terminie i miejscu posiedzenia zainteresowanego lub jego pełnomocnika bądź przedstawiciela ustawowego, świadków i biegłych, jeżeli obecność ich na posiedzeniu jest niezbędna. Zawiadomienie w tym przypadku doręcza się co najmniej na 7 dni przed posiedzeniem.

2. Do zwrotu kosztów przejazdu, utraconego zarobku, strawnego i kosztów noclegu osobom, których stawiennictwo na rozprawę uznano za obowiązkowe, stosuje się odpowiednio przepisy wydane na podstawie art. 92 ustawy z dnia 23 stycznia 1968 r. o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin (Dz. U. Nr 3, poz. 6), zwanej dalej „ustawą o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym”.

§ 14. Komisja rozpoznaje odwołania w zespołach orzekających.

§ 15. 1. Zespół orzekający składa się z przewodniczącego Komisji lub jego zastępcy oraz z dwóch członków.

2. Zastępca przewodniczącego Komisji biorący udział w posiedzeniu zespołu orzekającego ma prawa i obowiązki, które przysługują przewodniczącemu Komisji.

§ 16. 1. Wyłączeniu od udziału w rozstrzygnięciu odwołania podlega członek zespołu, który sam jest zainteresowany albo jest małżonkiem, krewnym lub powinowatym zainteresowanego, albo jest z zainteresowanym związany stosunkiem przysposobienia, opieki lub kurateli, albo pozostaje w zależności służbowej od zainteresowanego.

2. Na wniosek zainteresowanego przewodniczący zespołu orzekającego może wyłączyć od udziału w rozstrzygnięciu odwołania członka zespołu, jeżeli jego osobisty stosunek do sprawy wywołuje uzasadnioną wątpliwość co do bezstronności.

Posiedzenia zespołu orzekającego.

§ 17. 1. Posiedzenie zespołu orzekającego otwiera, kieruje obradami i zamyka przewodniczący zespołu. Na posiedzeniu osoby wezwane udzielają wyjaśnień i składają wnioski.

2. Przewodniczący czuwa nad właściwym przebiegiem posiedzenia.

§ 18. Posiedzenia zespołu orzekającego są jawne.

§ 19. Na posiedzeniu przewodniczący przedstawia stan sprawy, a w szczególności podaje sposób rozstrzygnięcia sprawy przez dyrekcję oraz istotną treść pism odwoławczych.

§ 20. 1. Z przebiegu każdej rozprawy sporządza się protokół, który powinien zawierać:

1) imię i nazwisko każdego z członków zespołu oraz protokolanta,

2) imię i nazwisko zainteresowanego,

3) żądania, wyjaśnienia, wnioski i zeznania osób wezwanych na rozprawę.

2. Protokół podpisują wszyscy członkowie zespołu orzekającego oraz protokolant.

§ 21. Zespół orzekający rozstrzyga odwołanie na podstawie przepisów prawa po rozważeniu materiału znajdującego się w aktach sprawy i zebranego na rozprawie.

§ 22. 1. Po zamknięciu posiedzenia zespół orzekający rozstrzyga sprawę przez wydanie orzeczenia na naradzie niejawnej, w której uczestniczą tylko członkowie zespołu i protokolant.

2. Orzeczenie zapada większością głosów członków zespołu orzekającego po naradzie niejawnej. W braku większości głosów przeważa głos przewodniczącego zespołu.

3. Protokolant nie bierze udziału w głosowaniu.

4. Po zakończeniu głosowania sporządza się orzeczenie na piśmie, które podpisują członkowie zespołu orzekającego.

5. Z części posiedzenia obejmującej naradę niejawną dla wydania orzeczenia protokołu nie sporządza się.

6. Przegłosowany członek zespołu orzekającego może zgłosić na piśmie swoje odrębne zdanie wraz z uzasadnieniem w ciągu 3 dni od dnia następnego po dniu wydania orzeczenia i doręczyć przewodniczącemu Komisji, który dołącza je do akt sprawy.

§ 23. Członkowie zespołu orzekającego przy wydawaniu orzeczeń są niezawisli i podlegają tylko obowiązującym przepisom.

Orzeczenia i postanowienia.

§ 24. Orzeczenie Komisji powinno zawierać:

1) oznaczenie Komisji oraz składu osobowego zespołu orzekającego,

2) datę posiedzenia,

3) imię i nazwisko zainteresowanego,

4) treść orzeczenia oraz jego uzasadnienie obejmujące przedstawienie stanu faktycznego sprawy, wskazanie dowodów przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia oraz określenie podstawy prawnej orzeczenia,

5) podpisy członków zespołu orzekającego.

§ 25. Komisja wydaje orzeczenie o pozostawieniu odwołania bez rozpoznania, jeżeli:

1) sprawa nie należy do właściwości rzeczowej Komisji (§ 4),

2) nastąpiło uchybienie terminu przewidzianego do wniesienia odwołania,

3) sprawa została już poprzednio rozstrzygnięta w tym samym zakresie przez Komisję lub została rozstrzygnięta prawomocnym wyrokiem sądowym,

4) odwołujący się nie jest uprawniony do wniesienia odwołania.

§ 26. Orzeczenie o pozostawieniu odwołania bez rozpoznania w całości lub w części powinno zawierać uzasadnienie faktyczne i prawne.

§ 27. Komisja ma prawo zmienić decyzję dykcji tak na korzyść, jak i na niekorzyść zainteresowanego, również w tej części, od której zainteresowany nie wniósł odwołania.

§ 28. Komisja wydaje orzeczenie o umorzeniu postępowania, jeżeli odwołujący się zmarł, a osoby, o których mowa w art. 79 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym, nie podjęły postępowania

nia w ciągu 12 miesięcy od daty śmierci odwołującego się.

§ 29. 1. Komisja wydaje postanowienie, jeżeli:

- 1) zachodzi potrzeba przeprowadzenia dodatkowego postępowania dowodowego,
- 2) w zapadłym orzeczeniu zachodzi konieczność sprostowania niedokładności, omyłek pisarskich i rachunkowych lub innych omyłek oczywistych.

2. Do postanowień stosuje się odpowiednio przepisy §§ 22—24.

§ 30. 1. Wypis orzeczenia lub postanowienia doręcza się zainteresowanemu lub innej osobie uprawnionej do podejmowania dla niego pism za pośrednictwem dyrekcji.

2. Wypis orzeczenia lub postanowienia podpisuje przewodniczący zespołu orzekającego.

§ 31. Orzeczenie Komisji wydane zgodnie z niniejszym zarządzeniem jest ostateczne w toku postępowania administracyjnego i* podlega zaskarżeniu tylko do sądu ubezpieczeń społecznych.

Przywrócenie terminu.

§ 32. 1. W razie uchybienia terminu należy termin przywrócić na prośbę zainteresowanego wniesioną w ciągu miesiąca od dnia ustania przyczyny uchybienia, jeżeli zainteresowany uprawdopodobni przeszkodę wniesienia odwołania w terminie. O przywróceniu terminu postanawia przewodniczący Komisji lub jego zastępca. Od tego postanowienia służy prawo zażalenia do Komisji.

2. Wraz z wnioskiem o przywrócenie terminu należy złożyć odwołanie.

Wznowienie postępowania.

§ 33. 1. W sprawie zakończonej ostatecznym orzeczeniem Komisji postępowanie wznawia Komisja, jeżeli:

- 1) w zespole orzekającym brał udział członek Komisji, który podlegał wyłączeniu stosownie do § 16,
- 2) dowody, na których podstawie ustalono istotne dla sprawy okoliczności faktyczne, okazały się fałszywe.

2. Jeżeli po uprawomocnieniu się orzeczenia Komisji w sprawie świadczeń zostaną przedstawione nowe dowody lub ujawnione okoliczności istniejące przed ustaleniem prawa do świadczeń, które mają wpływ na przyznanie świadczeń lub ich wysokość,

wznowienia postępowania dokonuje dyrekcja, która w wyniku wznowionego postępowania wydaje nową decyzję.

§ 34. 1. Wznowienie postępowania następuje na wniosek zainteresowanego, jego przedstawiciela ustawowego lub pełnomocnika albo osoby, o której mowa w art. 79 ustawy o powszechnym zaopatrzeniu emerytalnym.

2. Wznowienie postępowania może nastąpić również z urzędu na wniosek przewodniczącego Komisji, jego zastępcy lub dyrekcji.

§ 35. Wniosek o wznowienie postępowania składa się w trybie przewidzianym do składania odwołań (§ 5).

§ 36. Wznowienie postępowania może nastąpić w każdym czasie.

§ 37. We wznowionym postępowaniu stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu wszczętym na skutek wniesienia odwołania.

Koszty postępowania.

§ 38. 1. Za udział w posiedzeniu zespołu orzekającego odbytym w godzinach pozasłużbowych przysługuje wynagrodzenie w wysokości:

- 1) przewodniczącemu — 57 zł,
- 2) członkom i protokolantowi — po 38 zł.

2. Jeżeli w ciągu doby odbywa się więcej niż jedno posiedzenie tego samego zespołu orzekającego, przewodniczący, członkowie i protokolant otrzymują wynagrodzenie za jedno posiedzenie.

§ 39. Koszty związane z działalnością Komisji pokrywa się ze środków finansowych przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe”.

Przepisy końcowe.

§ 40. Sprawy nie rozstrzygnięte do dnia wejścia w życie zarządzenia rozpatruje się według przepisów niniejszego zarządzenia.

§ 41. Traci moc zarządzenie Ministra Kolei z dnia 30 kwietnia 1956 r. w sprawie powołania, składu, właściwości i trybu postępowania Komisji Odwoławczej do Spraw Emerytalnych (Monitor Polski Nr 43, poz. 526).

§ 42. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Komunikacji: P. Lewiński

Wydawnictwo Związkowe CRZZ — Warszawa, ul. Spasowskiego 1/3

WARUNKI PRENUMERATY:

Prenumeratę na kraj dla czytelników indywidualnych przyjmują urzędy pocztowe, listonosze oraz Oddziały i Delegatury „Ruch”. Można również dokonywać wpłat na konto PKO 1-6-100020 — Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23. Wszystkie instytucje państwowe i społeczne mogą zamawiać prenumeratę wyłącznie za pośrednictwem Oddziałów i Delegatur „Ruch”. Prenumeraty przyjmowane są do 10 dnia miesiąca poprzedzającego okres prenumeraty.

Cena prenumeraty: kwartalnie — zł 10.—, półrocznie — zł 20.—, rocznie — zł 40.—

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę, która jest o 40% droższa — przyjmuje Biuro Kolportażu Wydawnictw Zagranicznych „Ruch” Warszawa, ul. Wronia 23, tel. 20-46-88; konto PKO Nr 1-6-100024.

Egzemplarze numerów zdezaktualizowanych można nabywać w punkcie Wysyłkowym Prasy Archiwalnej „Ruch” Warszawa, ul. Nowogrodzka 15/17, konto PKO Nr 114-6-700044 VII O/M Warszawa.

Drukarnia Wydawnictwa Związkowego CRZZ. Papier gazet. kl. VIII, 50 g, A1. Objętość ark. wyd. 3,5, ark. druk. 3. Zam. 896/68. Nakład 21 700 egz. P-16